

EIP-ryhmä

Toimintakertomus 2002

Tunnusluvut – EIP-ryhmä

(Miljoonaa euroa)

Euroopan investointipankki

Toiminta vuonna 2002

Allekirjoitetut lainasopimukset _____	39 618
Euroopan unioni	33 443
Hakijamaat	3 641
Kumppanuusmaat	2 534
Hyväksytyt lainat _____	52 824
Euroopan unioni	42 891
Hakijamaat	6 589
Kumppanuusmaat	3 344
Ulosmaksetut lainat _____	35 214
Omista rahoitusvaroista	35 007
Budjettivaroista	206
Varainhankinta (swap-sopimusten jälkeen) _____	38 016
EU-valuuttoina	29 165
Muina valuuttoina	8 851

Tilanne 31.12.2002

Lainakannat ja takaukset	
Lainat omista rahoitusvaroista	233 561
Takaukset	466
Rahoitus budjettivaroista	2 590
Pitkät, keskipitkät ja lyhyet lainat	181 167
Omat varat	24 615
Taseen loppusumma	220 769
Tilikauden tulos	1 294
Merkitty pääoma	100 000
siitä maksettu osuus	6 000

Euroopan investointirahasto

Toiminta vuonna 2002

Allekirjoitetut sopimukset _____	1 707
Pääomasijoitukset (36 rahastoa)	472
Takaukset (32 takausta)	1 236

Tilanne 31.12.2002

Pääomasijoitus- ja takauskanta	6 954
Pääomasijoitukset (184 rahastoa)	2 450
Takaukset (109 takausta)	4 504
Merkitty pääoma	2 000
siitä maksettu osuus	400
Tilikauden tulos	19
Rahastot ja varaukset	162

Sisältö

	<i>Sivu</i>
Pääjohtajan katsaus	4
Toiminnan tausta ja yleiskatsaus vuoteen 2002	6
Toimintasuunnitelma 2003–2005	8
EIP-ryhmän toiminta vuonna 2002	10
Tukea unionin tasapainoiselle kehitykselle	11
Innovaatio 2000 -ohjelma	14
Ympäristönsuojelu	17
Hakijamaita valmistellaan EU-jäsenyyteen	20
Unionin ja Välimeren maiden uusi rahoituskumppanuus	24
Yhteistyö muiden kumppanuusmaiden kanssa	26
EIP-ryhmä pk-yritysten tukena	28
Euroopan laajuisten verkkojen rahoitus	30
Laadukas rahoituspalveluja tarjoava välittäjä	32
Toiminta pääomamarkkinoilla	33
EIP itäisen Keski-Euroopan markkinoilla	38
Yhteistyössä pankkien kanssa	39
EIP-ryhmän toiminta	40
EU:n toimielinten kumppani lähellä kansalaisyhteiskuntaa	41
Hallinto	44
Hallitus	46
Organisaatorakenne	47
EIR:n hallinto ja organisaatorakenne	50
EIP-ryhmän hallinto- ja henkilöstörakenne	51
EIP-ryhmän pelkistetty tase	52
Tilikauden tulos ja riskienhallinta	53
EIP valmistautuu laajennukseen	54
Rahoitukseen soveltuvat hankkeet	55
Osoitteet	56

Pääjohtajan katsaus

Vuonna 2002 EIP-ryhmä pyrki voimakkaasti tukemaan Euroopan unionin ensisijaisia taloudellisia ja sosiaalisia tavoitteita useilla eri toimialoilla. Tämä toiminta, joka näkyi käytännössä lähes 40 miljardin antolainoina ja 38 miljardin pääomamarkkinalainoina, noudattaa perättäisten Eurooppa-neuvostojen ja EIP:n valtuuston määrittelemiä suuntaviivoja, jotka on esitelty monivuotisessa toimintasuunnitelmassamme.

Pitäen mielessä strategisen perustan, jonka mukaisesti me olemme *Policy driven public Bank*, valtuusto päätti korottaa 1.1.2003 pankin merkittävää pääomaa 100 miljoonasta eurosta 150 miljoonaan euroon. Tämä korotus toteutettiin pankin omista rahastoista tehdyllä siirrolla maksetuksi pääomaksi, eikä korotuksessa turvauduttu EU:n tai sen jäsenvaltioiden julkisiin varoihin. Samalla perussäännössä määrätty luotonannon yläraja nousi 375 miljardiin euroon. Osakkaidensa jatkuvan tuen ansiosta pankilla on täten hyvät lähtökohdat jatkaa toimintaansa ja helpottaa erityisesti keväällä 2004 joukkoomme liittyvän kymmenen uuden jäsenmaan integroitumista.

Kööpenhaminan Eurooppa-neuvoston historiallisella päätöksellä on syvälinen vaikutus niin toimielimiin kuin unionin politiikanaloillekin erityisesti siltä osin kuin kyse on taloudellisesta ja sosiaalisesta yhteenkuuluvuudesta ja jäsenvaltioiden välisestä solidaarisuudesta. EIP on valmis ottamaan täysimääräisesti vastaan näiden haastei-

den toteuttamisessa sille määritellyn aseman. Pankki tulee osallistumaan aktiivisesti komission keskusteluihin yhteenkuuluvuutta koskevasta politiikasta sekä tulevista Euroopan laajuisista verkoista.

Pankin tehtävä on myös osallistua eurooppalaisen tietoyhteiskunnan ja tietoon perustuvan talouden rakentamiseen Eurooppa-neuvoston Lissabonissa maaliskuussa 2000 hyväksymän strategian mukaisesti. Pankki pitää vuotta 2010 sopivana ajankohtana Barcelonan Eurooppa-neuvostossa maaliskuussa 2002 asetetuille tavoitteille ja se on esitelty uuden *Innovaatio 2010 - aloitteen*. Aloitteessa on kyse kokonaisvaltaisesta lähestymistavasta, joka perustuu keksintöjen ja markkinoiden välisiin suhteisiin kattaen kaikki innovointiprosessin vaiheet koulutuksesta tutkimus- ja kehitystoimintaan ja koulutuksen hyödyntämisestä tuottavuuden ja kilpailukyyn parantamiseen. Vuosiksi 2003–2006 otetaan käyttöön uusi 20 miljardin euron ohjeellinen lainamäärä, joka ohjataan Lissabonin ja Barcelonan Eurooppa-neuvostoissa määriteltyjen tavoitteiden toteuttamiseen erityisesti T&K-toiminnassa sekä sen kautta saatujen sovellusten hyödyntämiseen tieto- ja viestintäteknologioiden luomisessa ja levittämisessä.

Ympäristön suojele ja ympäristön tilan parantaminen pysyvät ensisijaisina tavoitteina kaikilla pankin toiminnan aloilla. Vuonna 2002 ympäristöprojektien osuus luotonannosta oli yli 40 prosenttia (ylitimme siten runsaasti

niille asettamamme 25–33 prosentin tavoitteen), ja pankki osallistuu ympäristöprojektien rahoittamiseen lisäksi aktiivisesti myös unionin ympäristöpolitiikan täytäntöönpanoon. Tämä koskee erityisesti kasvihuoneilmiöön vaikuttavien päästöjen vähentämistä, uusiutuvia energianlähteitä ja Johannesburgin huippukokouksessa vuonna 2002 esiteltyä Euroopan unionin vesi-aloitetta.

Unionin ulkopuolella pankki tukee edelleen neuvoston päättämän lujittuneen yhteistyön puitteissa kolmen ehdokasmaan toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on vauhdittaa kyseisten maiden valmistautumista EU-jäsenyyteen.

Välimeren alueen osalta syksyllä 2002 esiteltiin virallisesti uusi Euro-Välimeren investointi- ja kumppanuusohjelma (FEMIP) Barcelonan Eurooppa-neuvoston päätelmien mukaisesti. Tämän välineen ensisijainen tavoite on auttaa siihen osallistuvia maita vastaamaan näiden maiden taloudellisesta ja sosiaalisesta modernisoinnista sekä alueellisesta integroinnista johtuviin haasteisiin tähtäimenä yhteisen tulliliiton perustaminen vuoteen 2010 mennessä. Pääpaino on erityisesti yksityisen sektorin kehittämisessä ja alueelliseen yhteistyöhön, terveyteen ja koulutukseen liittyvissä hankkeissa. Osallistujamaat ovat samalla tiivistä yhteydessä FEMIP-ohjelmaan äskettäin perustetun taloudellisen vuoropuhelu- ja koordinoitukomitean välityksellä.

AKT-alueen (Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren) maissa Euroopan investointipankki on valmistellut aktiivisesti EU-maiden, Euroopan komission ja varsinaisten AKT-maiden avustuksella Cotonoun sopimuksella käyttöön otetun 2,2 miljardin euron investointikehyksen täytäntöönpanoa. Yhdistettynä pankin seuraavaksi viisivuotiskaudeksi suunniteltuun omista rahoitusvaroista myönnettäviin 1,7 miljardin lainoihin tällä uudistettavissa olevalla rahoitusjärjestelyllä pyritään toteuttamaan näiden maiden avaintavoitetta eli köyhyyden vähentämistä, suosimalla erityisesti määrältään vaatimattomia

yksityisiä investointeja ja terveyteen ja koulutukseen liittyviä hankkeita.

Pankin toiminnan tehokkuutta on kehitettävä avoimuuden ja vastuullisuuden valossa ja pyrittävä siten tuomaan toimielintä lähemmäs Euroopan kansalaisia, jotka viimekädessä hyötyvät toiminnastamme. EIP on vuoden kuluessa tehostanut poliittista vuoropuhelua Euroopan parla-

mentin ja unionin talous- ja sosiaalikomitean kanssa. Olemme myös määritelleet uuden tiedotusta ja asiakirjoihin julkisuutta koskevan politiikan, joka on yhdenmukainen yhteisön uusimman alaa säätelevän lainsäädännön kanssa, ja jatkaneet kansalaisyhteiskunnan kanssa käytävää vuoropuhelua erityisesti kansalaisjärjestöjen välityksellä.

Ei ehkä ole tarpeen muistuttaa, että EIP-ryhmä rahoittaa toimintansa toimimalla maailman pääomamarkkinoilla. Korkeatasoiset omistajat ja laadukas lainasalkku sekä tasapainoisen varovainen ja innovatiivinen lainauspolitiikkaan takaavat, että EIP:llä on markkinoilla lähes valtioiden veroinen asema. Siitä on yksimielisesti tunnustuksena niin Euroopan unionin kuin Aasian ja Amerikan pääomamarkkinoilla korkein AAA-liikkeeseenlaskijaluokitus.

Philippe Maystadt
EIP-ryhmän pääjohtaja

Toiminnan tausta ja yleiskatsaus vuoteen 2002

EIP rahoittaa perussääntönsä ja Eurooppa-neuvostojen antamien valtuuksien puitteissa sellaisia hankkeita, jotka muuttavat todeksi Euroopan unionin keskeiset taloudelliset ja sosiaaliset tavoitteet. Julkisen pankkina EIP toimii läheisessä yhteistyössä muiden unionin toimielinten kanssa.

EIP:n toimintaa ohjaavat kaksi yleisperiaatetta:

- rahoituksen tuottaman **lisäarvon** maksimointi ja toiminnan **avoimuus**: erityisesti rahoituspäätökset perustuvat seuraavanlaisiin selkeisiin kriteereihin: rahoitustoimen vaikutus unionin tavoitteiden toteutumiseen; kunkin hankkeen laatu ja toteutuskelpoisuus; EIP:n lainan hyöty muun rahoituksen hankinnan kannalta.

Näiden periaatteiden mukaisesti EIP tuki vuonna 2002 hankkeita, jotka edistävät pankin valtuuston ja Eurooppa-neuvostojen määrittelemiä tavoitteita:

- tulevien jäsenmaiden talouskehityksen ja integraation tukeminen (Helsinki, joulukuu 1999; Barcelona, maaliskuu 2002 ja Kööpenhamina, joulukuu 2002)
- innovatiivisen ja tietoon perustuvan Euroopan talouden kehittäminen pitkällä aikavälillä (Lissabon, maaliskuu 2000; Tukholma, maaliskuu 2001 ja Sevilla, kesäkuu 2002)
- kasvua ja työllisyyttä tukevien alojen investointien edistäminen (Gent, lokakuu 2001)
- Välimeren alueen rahoituskumppanuuden (Facility for Euro-Mediterranean Investment and Partnership, FEMIP) elvyttäminen (Barcelona, maaliskuu 2002 ja Sevilla, kesäkuu 2002)
- uuden investointikehyksen käyttöönotto, jolla on tarkoitus edistää yksityissektorin kehitystä AKT-maissa vuonna 2003 voimaan tulevan Cotonoun sopimuksen tavoitteiden mukaisesti (Laeken, joulukuu 2001).

Pankin strategista suunnittelua tuki valtuuston päätös korottaa pääoma 100 miljardista eurosta 150 miljardiin. Korotus rahoitettiin pankin omista rahastoista, eikä jäsenvaltioiden budjettivaroihin tarvinnut turvautua. Lisäksi perussäännössä määrätty luotonannon yläraja nostettiin 1. tammikuuta 2003 alkaen 375 miljardiin euroon, jonka pitäisi kattaa pankin omista rahoitusvaroista myönnettävän rahoituksen kasvu ainakin viiden seuraavan vuoden ajan.

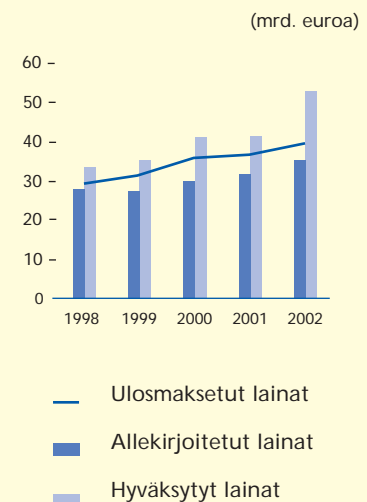
Toiminta numeroin ⁽¹⁾:

- **Allekirjoitetut lainasopimukset** vuonna 2002 olivat yhteensä **39,6 miljardia**, edellisenä vuonna vastaavasti 36,8 miljardia. Lainasopimusten kasvu ilmentää erityisesti pankin halua tukea EU:n jäsenyyttä hakevia maita sekä unionin tukia ja yhteistyöpolitiikkaa kolmansien maiden suhteen. Lainat jakautuivat seuraavasti:

- 33,4 miljardia Euroopan unioniin
- 3,6 miljardia itäisen Keski-Euroopan hakijamaihin sekä Kyprokselle ja Maltalle
- 1,6 miljardia Välimeren alueen kumppanuusmaihin
- 425 miljoonaa Balkanin maihin
- 298 miljoonaa Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren maihin sekä MMA-alueille
- 50 miljoonaa Etelä-Afrikkaan
- 174 miljoonaa Aasian ja Latinalaisen Amerikan maihin.

- **Ulosmaksetut lainat** olivat **35,2 miljardia**. Lainoista 60 % nostettiin euroina.
- Pankki arvioi lisäksi lähes 340 investointihanketta, joita varten lainoja hyväksyttiin myönnettäväksi **52,8 miljardia**.
- **Lainanotto** oli **38 miljardia** swap-sopimusten jälkeen. Varat hankittiin 219 joukkovelkakirjaemissiolla, joissa käytettiin 14 eri valuuttaa. Swap-sopimusten jälkeen pääomamarkkinallaisista lainoista 59 % oli euroina, 21,7 % Yhdysvaltain dollareina ja 16,4 % Englannin puntina.
- Omista rahoitusvaroista myönnettyä käytössä olevaa lainaa ja takauksia olivat tilivuoden lopussa 234 miljardia. Liikkeessä olevat omat lainat olivat 181,2 miljardia. Taseen loppusumma oli **210,7 miljardia**.
- **EIR ⁽²⁾** puolestaan yritystoiminnan tukemista lähes **470 miljoonan pääomarahastosijoituksilla** ja noin **1,23 miljardin takauksilla**.

EIP:n ulosmaksetut lainat, allekirjoitetut lainat ja hyväksytyt lainat (1998-2002) :

(1) Tässä toimintakertomuksessa rahasummat on ilmaistu euroina, ellei toisin ilmoiteta.

(2) EIP-ryhmän toimintakertomusta täydentää EIR:n oma vuosikertomus, joka on luettavissa rahaston Internet-sivuilta www.eif.org.

Tämän julkaisun mukana on CD-Rom-levy, joka sisältää tilastotiedot pankin toiminnasta vuodelta 2002 sekä vuosilta 1998-2002. Levyllä on myös luettelo EIP-ryhmän vuoden aikana rahoittamista hankkeista. Samat tiedot löytyvät EIP:n Internet-sivuilta: www.eib.org kohdasta *Publications*.

Toimintasuunnitelma 2003–2005

Pankin toimintasuunnitelma laadittiin ensimmäisen kerran valtuuston aloitteesta kesäkuussa 1998. Se on hallintoneuvoston hyväksymä strateginen asiakirja, jossa määritellään keskipitkän aikavälin (3 vuotta) yleinen rahoituspolitiikka ja toiminnan tärkeysjärjestys valtuuston pankille asettamien tavoitteiden perusteella.

Toimintasuunnitelma on pankin henkilöstölle tärkeä työväline. Se tehdään kolmen vuoden aikavälille, mutta strategisia arvioita voidaan sinä aikana tarkistaa uusien valtuutusten ja talousympäristön muutosten huomioon ottamiseksi. Toimintasuunnitelma 2002–2004 oli pohjana myös hallintoneuvoston valtuustolle antamassa raportissa pankin toiminnan viimeaikaisesta ja odotettavissa olevasta kehityksestä, johon perustui päätös korottaa pääomaa 1.1.2003.

Toimintasuunnitelma 2003–2005 hyväksyttiin hallintoneuvostossa joulukuussa 2002. Se on ensimmäinen suunnitelma, joka perustuu pankin valtuuston kesäkuussa 2002 määrittelemään strategiseen kehykseen. Sen mukaisesti luotonannossa asetetaan jatkossakin etusijalle hankkeet, jotka edistävät seuraavia tavoitteita:

- EU:n aluekehitys sekä taloudellinen ja sosiaalinen yhteenkuuluvuus (pankin tärkein rahoituskohde)
- Innovaatio 2000 -ohjelman (i2i) toteuttaminen
- ympäristönsuojelu ja ympäristön tilan parantaminen
- hakijamaiden valmistaminen jäsenyyteen
- EU:n kumppanuusmaihiin suuntautuvan kehitysyhteistyöpolitiikan tukeminen.

Näiden keskeisimpien tavoitteiden lisäksi toimintasuunnitelmasta käy ilmi, että EIP-ryhmän rahoitusta tullaan edelleen myöntämään pienille ja keskisuurille yrityksille, Euroopan laajuisiin verkkoihin, muihin infrastruktuureihin sekä koulutuksen ja terveydenhuollon hankkeisiin.

Luotonannollaan pankki reagoi myös odottamattomiin tapahtumiin, joita olivat esimerkiksi Keski-Euroopan ja Etelä-Ranskan tulvat kesällä 2002 sekä öljyvahinko Espanjan luoteisrannikolla.

EIR keskittyy edelleenkin tukemaan pk-yrityksiä pääomasijoituksin ja takauksin, jotka hoidetaan erikoistuneiden rahoitusvälittäjien kautta. Lisäksi EIR pyrkii tehostamaan toimintaansa kehittämällä uusia rahoitusvälineitä ja laajentamalla hoitamiaan rahoitusvaltuuksia.

Päättyessään toimintasuunnitelmasta vuosille 2003–2005 hallintoneuvosto hyväksyi myös **yleisen lainanottovaltuutuksen** vuodelle 2003. Sen ylärajaksi asetettiin 42 miljardia, joka on riittävä varanto arvioidun varaintarpeen enimmäismäärän varovaiseen kattamiseen. Valtuutuksen tarkistamista voidaan pyytää tarvittaessa.

Strategiakartta ja Balanced Scorecard

Pankin vuonna 2001 käyttöön ottama **strategiakartta ja Balanced Scorecard** -järjestelmä tehostivat yleistä suunnittelutoimintaa. Vuonna 2002 toimintasuunnitelma ja vuoden 2003 budjetti laadittiin yhtenäisenä prosessina, jolloin voitiin varhaisessa vaiheessa nimetä uudet ensisijaiset kohteet, joihin tulevana vuonna käytettävissä olevat lisävarat kannattaa suunnata, sekä lisätukea vaativat ydintoiminnot. Näin nimetyt ensisijaiset rahoituskohteet ovat:

- hakijamaiden liittymisen ja unionin laajentumisen valmistelu
- Välimeren alueen MED-FEMIP-valtuutuksen toimeenpano
- AKT-MMA-investointikehykseen liittyvän valtuutuksen toimeenpano.

Hallintoneuvosto

EIP-ryhmän toiminta 2002

Tukea unionin tasapainoiselle kehitykselle

Euroopan unionin taloudellisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden lujittaminen on EIP:n tärkein tehtävä, joka määrättiin Rooman sopimuksessa ja vahvistettiin myöhemmin Amsterdamin sopimuksessa kesäkuussa 1997. Se on myös tärkein pankin toimintasuunnitelman ensisijaisista tavoitteista.

Pankki toimii läheisessä yhteistyössä komission kanssa etenkin täydentämällä lainarahoituksella unionin talousarviosta maksettavien tukien vaikutusta. Tarkoituksena on maksimoida keskinäisten tukimuotojen avulla saavutettava tehokkuus. Pankki ja komissio rahoittavat yhdessä erityisesti alueellisia toimintaohjelmia, jotka on valittu yhteisön tukikehyksiin vuosille 2000–2006. Vuonna 2002 tällaista rahoitusta myönnettiin Italiaan (Puglia, Emilia-Romagna) ja Espanjaan (Andalusia, Cantabria, Asturias).

Investoinnit suunnataan valikoivasti sellaisille toimialoille tai alueille, jotka tarvitsevat niitä eniten. Pankki on myös viime vuosina käyttänyt suuren osan rahoitukseltaan muita heikommassa asemassa olevien alueiden kehittämiseen samalla, kun yleisenä tavoitteena on ollut luotonannon maltillinen kasvu unionissa.

12,5 miljardia EU:n yksittäisistä lainoina aluekehitykseen

Vuonna 2002 EIP myönsi yksittäisiä lainoja 12,5 miljardia hankkeisiin, joilla edistetään taloudellisesti jälkeen jääneiden alueiden tai rakenneongelmista kärsivien alueiden kehitystä (tavoite 1 ja tavoite 2 -alueet). Pelkästään ykköstarvoitealueille myönnettiin yksittäisiä lainoja 6,5 miljardia. Eniten rahoitusta saivat Saksan itäiset osavaltiot (1,9 miljardia), koheesiomaat eli Espanja, Portugali, Irlanti ja Kreikka (5,6 miljardia) sekä Etelä-Italia (Mezzogiorno) (392 miljoonaa).

Köyhimpien alueiden suoran tuen lisäksi pankki osallistui monien sellaisten hankkeiden rahoitukseen, jotka tukevat osittain tai epäsuorasti näiden alueiden kehitystä, mutta eivät varsinaisesti kuulu aluekehityshankkeisiin. Näitä olivat esimerkiksi koko alueen kattavien viestintäsateelliittien hankinta Espanjassa, Champagnen ja Lorrainen alueita

halkova Ranskan itäinen TGV-suurnopeusjunarata sekä Italian rautatiekaluston uusiminen, josta yli kolmannes on tarkoitettu Mezzogiornon ratalinjoille.

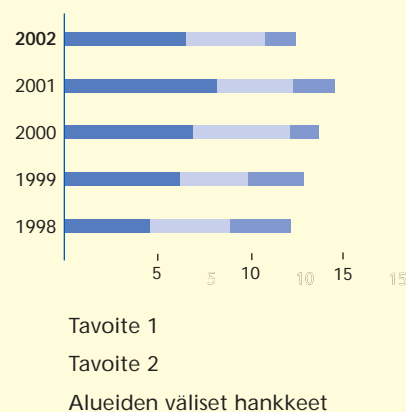
Monialaista toimintaa tavoite 1 -alueilla

Liikenne oli tärkein rahoituskohde tavoite 1 -alueilla, ja sen osuus oli yli 30 prosenttia lainanannosta. Rahoitetuilla hankkeilla lievennettiin alueiden syrjäisestä sijainnista aiheutuvia haittoja ja parannettiin sisäisiä liikenneyhteyksiä, mikä edistää konkreettisesti syrjäisten alueiden ja jatkuvista rakenneongelmista kärsivien alueiden yhdentymistä.

Kaupunkien infrastruktuurien parantamiseen käytettiin yli 18 prosenttia rahoituksesta. Teollisuuden ja palvelualojen lainoja kertyi 15 prosenttia.

Koulutus ja terveydenhuolto saivat lainoista 7 prosenttia. Pankin pyrkimyksenä on kehittää muita heikommassa

Aluekehitys Euroopan unionissa Yksittäiset lainat 1998 - 2002: 66 miljardia

asemassa olevien alueiden koulutus- ja terveydenhuoltopalvelut vauraampien alueiden tasolle. Siten voidaan varmistaa, että kaikilla unionin kansalaisilla on yhtäläinen mahdollisuus alan uusimman kehityksen mukaisiin koulutus ja hoitomenetelmiin.

Globaalilainojen vaikutus

Pankeille ja rahoituslaitoksille myönnettävien limiittiluottojen avulla EIP tukee pk-yrityksiä, pieniä paikallisia infrastruktuurihankkeita ja pienimuotoisia ympäristöinvestointeja. Monialaisuudestaan huolimatta globaalilainat vaikuttavat myönteisesti myös aluekehitykseen. Vuonna 2002 globaalilainoista kohdennettiin unionin epäsuotuisille alueille arviolta 7,3 miljardia, joista puolet tavoite 1 -alueille.

Globaalilainatoiminnassa pyrittiin myös EIP-rahoitusta välittävien pankkien lisäämiseen. Yhteistyökumppaneiksi valittiin pankkeja, joilla on vahva paikallinen edustus varsinkin Italiassa, Britanniassa, Itävallassa ja Saksan itäisissä osavaltioissa.

Hakijamaiden yhdentyminen

EIP pyrkii jo ennalta kuromaan umpeen hakijamaiden ja nykyisten EU-maiden alueellista eriarvoisuutta lisäämällä voimakkaasti lainanantoa tuleviin jäsenmaihiin. Hakijamaiden hankkeiden valintaan sovelletaan samoja tavoitteita koskevia kriteereitä kuin unionissa toiminnan keskittyessä erityisesti aluekehitykseen. Yksittäiset lainat hakijamaille 2002 olivat yhteensä 3,1 miljardia. Lainasummasta meni Puolaan 28,7 prosenttia, Tšekin tasavaltaan 27,3 prosenttia, Unkariin 12,6 prosenttia ja Romaniaan 11,3 prosenttia.

Tärkeimpiä rahoituskohteita olivat liikenne (53 %), ympäristö (29 %) ja energia (9 %). Koulutuksen ja terveydenhuollon rahoitus

kasvoi huomattavasti (230 miljoonaan edellisen vuoden 75 miljoonasta).

Noin 500 miljoonan globaalilainoilla rahoitettiin pk-yrityksiä ja pieniä paikallisia infrastruktuurihankkeita.

Aluekehitys Euroopan unionissa Yksittäisten lainojen jakauma toimialoittain (2002)

	Yhteensä	
	Summa	%
Energia	2 086	17
Liikenne ja viestintä	4 281	34
Vesihuolto ja muut	1 071	9
Kaupunkisuunnittelu	2 221	18
Teollisuus, maatalous	1 216	10
Koulutus, terveydenhuolto	873	7
Muut palvelut	705	6
Yksittäiset lainat yhteensä	12 452	100
Globaalilainat	7 300	

Investointirahoitus ja työllisyys

Infrastruktuuri-investoinnit

- **Työllisyys rakennusaikana:** Infrastruktuuri-investoinnit ja muut kiinteät investoinnit lisäävät työvoiman kysyntää rakennusaikana. Panos-tuotosmallit osoittavat, että 1 miljardin euron investointi rakentamiseen ja laitteisiin vaikuttaa työllisyyteen suoraan noin 20 000 henkilötyövuoden verran pelkästään lisäämällä työvoiman kysyntää. Tämän kysyntävaikutuksen ansiosta pankin vuotuinen luotonanto infrastruktuurihankkeisiin – keskimäärin 19 miljardia vuodessa viiden viime vuoden aikana – tukee noin **380 000 rakennusaikaisen työpaikan** syntymistä. Vaikutus voi olla vieläkin suurempi, jos otetaan huomioon, että EIP:n rahoittamiin hankkeisiin sisältyy myös muita kuin EIP:n varoja ja investoinnit luovat yleensä enemmän työpaikkoja verrattain heikosti kehittyneillä alueilla, joille pankin toiminta keskittyy.
- **Työllisyys toiminta-aikana:** Pidemmällä tähtäimellä investointien ja työllisyyden välinen suhde riippuu pääomasta sekä pääoman ja työvoiman suhteesta. Jos suuremmat investoinnit lisäävät pääomaa, tämän pitäisi johtaa myös pysyvästi korkeampaan työllisyyteen. Yleisesti on arvioitu, että jokaista 1 miljardin euron suuruista pääomaosuutta vastaa 8 000 - 10 000 työpaikkaa. Koska talous on kuitenkin vähitellen muuttumassa entistä pääomavaltaisemmaksi, pääomalisäyksen työllisyysvaikutus on todennäköisesti edellä mainittua lukua alhaisempi. Työllisyyttä voivat silti lisätä myös julkisten infrastruktuuri-investointien mahdolliset kerrannaisvaikutukset yksityisiin investointeihin.

Pk-yritysten investoinnit

Pienissä ja keskisuurissa yrityksissä syntyy suurin osa EU:n uusista työpaikoista. Kokemus on kuitenkin osoittanut, että pk-yritysten kasvua rajoittaa rahoituksen vaikea saatavuus. Ongelmaa pyritään lievittämään julkisella tuella. EIP:llä on kaksi kanavaa, joilla helpotetaan pk-yrityksen rahoitusta.

Ensimmäinen kanava on rahoituslaitosten välityksellä myönnettävät globaalilainat. Pk-yritysten käyttöön vuonna 2002 asetettiin 6,2 miljardin euron globaalilainat. Jos työpaikkojen ja pääoman suhde teollisella sektorilla on noin 8000 työpaikkaa yhden miljardin euron investointia kohden ja kun globaalilainoista annetut luotot ovat keskimäärin 45-50 prosenttia pk-yritysten pääoma-investointien ulkopuolisesta rahoituksesta, voidaan päätellä, että EIP:n globaalilainoilla vuonna 2002 osittain rahoitettujen pk-yritysten kokonaisinvestoinneilla vaikutettiin **95 000 - 100 000 uuden kestäväen työpaikan syntymiseen tai vanhan säilymiseen**.

Toinen EIP:n rahoituskanava pk-yrityksille ovat pääomasijoitukset ja takaukset, joiden hoitaminen on annettu Euroopan investointirahastolle (EIR). Vuoden 2002 lopussa EIR oli sijoittanut kaikkiaan 2,5 miljardia euroa 184 pääomasijoitusrahastoon, millä autettiin turvaamaan unionin pk-yrityksille noin 10 miljardia omaa pääomaa. Lisäksi pk-yritysten pankkilainojen takauksiin käytettiin 4,5 miljardia euroa, mistä hyötyi noin 200 000 yritystä. Tällaisella riskinjaolla voidaan päästä pankkien luotonannon säännöstelystä ja mahdollistaa luotonanto innovatiivisiin yrityksiin. Riskipääoman ja takausten työllisyysvaikutuksia voidaan arvioida oikein vasta myöhemmin, kun on mahdollista arvioida kaikkien toteutettujen investointien kehitystä.

Innovaatio 2000 -ohjelma

EIP-ryhmä käynnisti Innovaatio 2000 -aloitteen (i2i) maaliskuun 2000 Eurooppa-neuvoston määrittelemän Lissabonin strategian tueksi. Strategialla tähdätään "tietoon ja innovaatioon perustuvan eurooppalaisen talousalueen" kehittämiseen.

I2i jakautuu viidelle taloussektorille, ja siihen kuuluvat:

- EIP:n pitkät ja keskipitkät lainat (mahdollisesti riskinjakoa sisältävinä lainoina tai strukturoituina lainoina) sekä
- EIR:n sijoitukset pääomasijoitusrahastoihin, joilla lisätään pk-yritysten omaa pääomaa riskirahoituksen muodossa.

Tutkimus ja kehitys (T&K)

Vuonna 2002 EIP teki 2,1 miljardin investoinnit 15 eri tutkimus- ja kehityshankkeeseen, jotka toteutettiin kuudessa EU-maassa, sekä yhteen osittain Sveitsissä toteutettuun kansainväliseen yleiseurooppalaiseen yhteistyöprojektiin. Tämä oli CERNin hiukkaskiihdytin Genevessä. Suurin osa rahoituksesta kohdistui yksityissektorin hankkeisiin elektroniikan komponenttien, metalliteollisuuden, optiikan, biotekniikan, ilmailuteollisuuden ja tietoliikenteen aloilla. Näiden lainojen myötä EIP:n tutkimus- ja kehityshankerahoitus vuodesta 2000 nousi 3,9 miljardiin.

Toisaalta EIR:n investointistrategiassa asetettiin edelleen etusijalle tutkimuksen ja kehityksen jälkeisiin vaiheisiin keskittyvät rahastot. Vuonna 2002 EIR allekirjoitti rahoitussopimuksen Heidelbergissä sijaitsevan Euroopan molekyylibiologialaboratorion kanssa. EIR:n investoinnit biotieteiden alalle vastaavat kilpailukykyä käsitelleen neuvoston kokouksessa marraskuussa 2002 esittämiin toiveisiin, joiden mukaan biotekniikan rahoitusta Euroopassa on lisättävä.

Marraskuussa 2002 EIP ja komissio vahvistivat kuudennen tutkimuksen puiteohjelman käynnistämisen yhteydessä yhteistyötään, jonka tavoitteena on tutkimus- ja kehitysinvestointien osuuden nostaminen 3 prosenttiin yhteisön bruttokansantuotteesta vuo-

teen 2010 mennessä. Tämä tavoite määriteltiin Barcelonan Eurooppa-neuvostossa maaliskuussa 2002.

Pk-yritysten ja yrittäjyyden kehittäminen

EIR teki 472 miljoonan sijoitukset 36 sijoitusrahastoon. Tämän jälkeen rahaston sijoitukset nousivat 2,5 miljardiin jakautuen 184 eri rahastoon. Näin muodostui kaikkiaan lähes 10 miljardia sijoituspääomaa yli 1 800 pk-yrityksessä.

Suuri osa varoista sijoitettiin alueellisiin rahastoihin ja yhteen useassa hakijamaassa toimivaan rahastoon. EIR:n sijoitukset hakijamaihinkin olivat 75 miljoonaa.

Merkille pantavaa oli myös osallistuminen omistussuoksilla kahdeksaan yleiseurooppalaiseen useassa eri maassa toimivaan pääomarahastoon, millä vauhditettiin eurooppalaisten riskipääomamarkkinoiden syntyä.

Markkinoiden selvästä taantumasta huolimatta EIR onnistui säilyttämään korkean sijoituspääomatason, joka on noin 20 prosenttia alan kokonaismäärästä Euroopassa.

Tieto- ja viestintäverkot

Vuonna 2002 tieto- ja viestintätekniikan osuus EIP:n lainoista oli 366 miljoonaa, ja ne kohdistuivat Belgiaan, Espanjaan, Kreikkaan ja Sloveniaan. Rahoitusta saivat

lähinnä valokuitukaapeliverkot (Belgia, Espanja), epäsuotuisten alueiden matkapuhelinverkot (Kreikka, Slovenia) ja espanjalaisen satelliitin laukaisu.

Inhimillisen pääoman lisääminen

Vuoden aikana EIP investoi 987 miljoonaa yhteentoista koulutusalan ja kahdeksan terveysalan hankkeeseen Itä-Saksassa, Itävallassa, Espanjassa ja Suomessa sekä neljässä hakijamaassa (Unkari, Tšekin tasavalta, Kypros ja Turkki). Rahoitus käytettiin pääosin korkeakoulujen ja yliopistojen opetustiloihin ja -välineisiin sekä sairaaloiden uudistusohjelmaan ja teknisiin laitteisiin Steiermarkissa ja Ylä-Itävallassa.

Hankkeet sijoituivat kehitysalueille, ja niillä pyrittiin ulottamaan

uusimman kehityksen mukaiset opetusresurssit ja -palvelut entistä laajemmin koko väestön saataville.

Innovaatioiden levittäminen: i2i audiovisuaalisella alalla

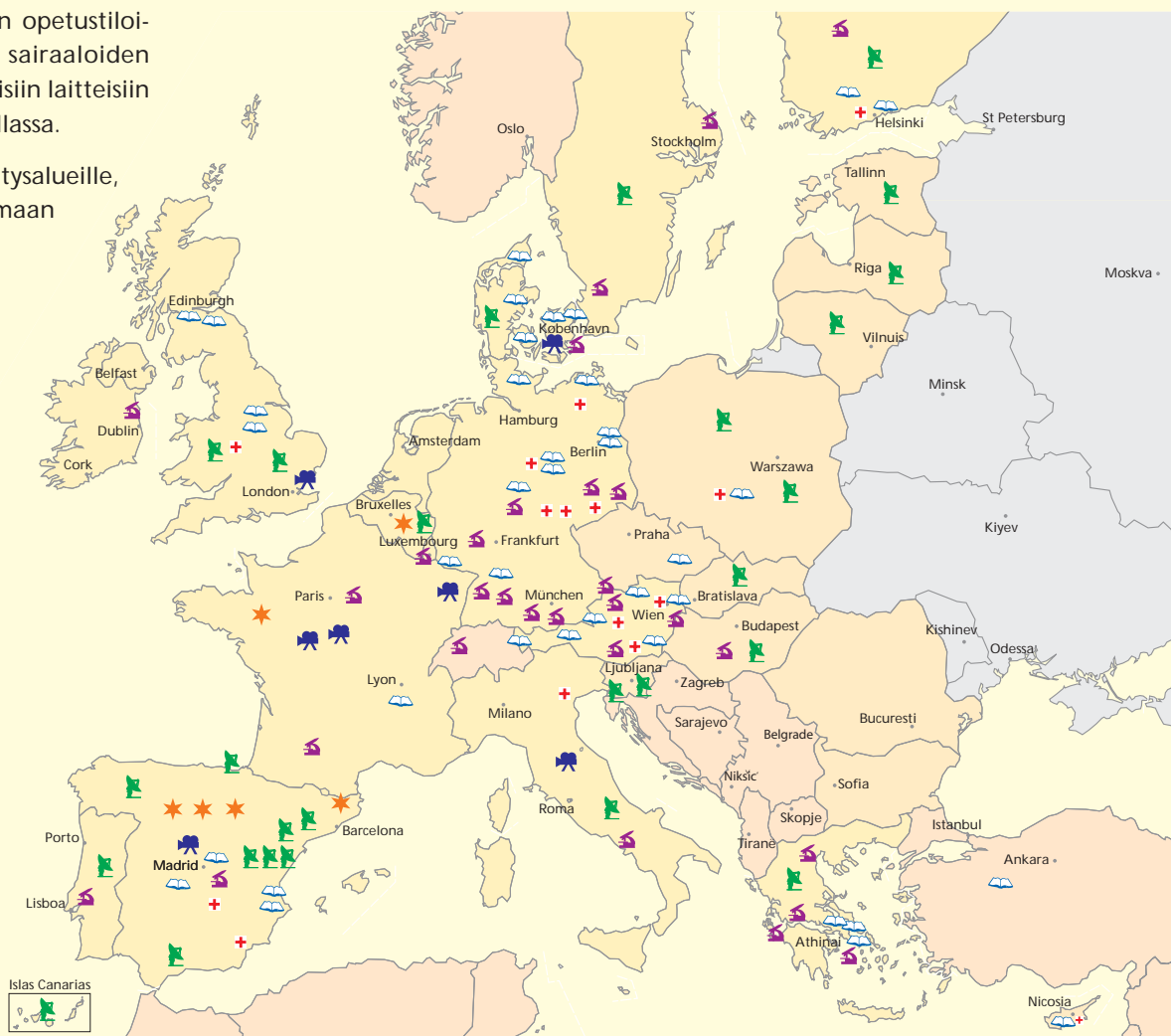
Vuonna 2002 EIP rahoitti 146 miljoonalla ARTEn uutta televisiokeskusta (tuotanto, digitalisointi ja lähetykset) Strasbourgissa, BBC-Worldwiden televisio-ohjelmien yhteistuotantoa sekä elokuvatuotantoa ja

elokuvateatterien uudistamista kahden audiovisuaalialaan erikoistuneen välittäjän kautta Espanjassa (ICF) ja Italiassa (BNL-Audiovisual). Nämä luotot nostivat EIP:n audiovisuaalialan rahoituksen 394 miljoonaan vuoden lopussa.

EIR puolestaan teki noin 66 miljoonan sijoitukset neljään yleiseurooppalaiseen Ranskassa ja Espanjassa toimivaan pääomarahastoon, jotka ovat erikoistuneet audiovisuaalialan pk-yritysten oman

EIP-rahoitus i2i-kohteille (2000 - 2002)

- T&K
- Tietotekniikka ja viestintä
- Koulutus
- Terveystieteet
- Audiovisuaaliala
- Globaalilainat

pääoman vahvistamiseen. Näiden sijoitusten jälkeen EIR:n pääomasijoitukset i2i-ohjelman käynnistämisestä lähtien nouse-

vat 119 miljoonaan, ja ne jakautuvat kymmenelle audiovisuaalialan pääomarahastolle.

i2i: Näkymät vuoteen 2010

EIP-ryhmä oli käytännössä saavuttanut Lissabonin Eurooppa-neuvoston määrittelemät tavoitteet vuoden 2002 loppuun mennessä. Kahden ja puolen vuoden aikana hyväksyttiin lähes 17 miljardin lainat ja sijoitukset (EIP 14,4 miljardia + EIR 2,5 miljardia) noin 300 järjestelyllä, jotka kohdistuivat kaikkiin jäsenmaihiin ja kymmeneen hakijamaahan. Allekirjoitetut lainasopimukset nousivat 10,8 miljardiin (joista yli 3,6 miljardia vuonna 2002) ja EIR:n pääomasijoitukset yli 2,5 miljardiin (joista 471,5 miljoonaa vuonna 2002).

Vaikka pankin hallintoneuvoston alun perin kolmivuotiseksi vahvistama ohjelma päättyy vuoden 2003 keskivaiheilla, Lissabonin strategiassa määritelty tavoite on edelleen voimassa ja vahvistettiin toistamiseen Tukholman (maaliskuussa 2001) ja Barcelonan (maaliskuussa 2002) Eurooppa-neuvostoissa. **Innovaatioiden rahoitus säilyy siten tärkeällä sijalla pankin toiminnassa aina vuoteen 2010 asti.**

I2i-ohjelman tulokset osoittavat, että EIP on pystynyt vastaamaan todelliseen taloudelliseen kysyntään tarjoamalla monipuolisia rahoitustuotteita. EIP-ryhmä on asettanut etusijalle sellaiset investoinnit, jotka edistävät asiantuntemuksen siirtoa kehityksestä jälkeen jääneille alueille ja korostavat ryhmän toiminnan tuottamaa lisäarvoa:

- **Aluekehitys:** 66 prosenttia rahoituksesta koski hankkeita, joilla edistetään uusinta kehitystä edustavan teknologian ulottamista unionin muita heikommassa asemassa oleville alueille ja hakijamaihin. Tällaisia olivat erityisesti koulutus-, terveydenhuolto- ja teknologiaverkkohankkeet.
- **Innovatiivisuus:** innovatiivisten hankkeiden osuus rahoituksesta on kasvanut voimakkaasti vuodesta 2000 lähtien. Tutkimus- ja kehityshankkeisiin (T&K) varsinkin biotieteiden alalla myönnettiin 59 prosenttia lainoista 2002. Myös koulutushankkeisiin (2002: 26 % lainoista) liittyi vahvasti innovatiivisuus joko tieto- ja viestintätekniikan käytön (e-opetus) tai perustutkimuksen tulosten soveltamisen kautta (yliopistot ja yliopistolliset sairaalat). Tieto- ja viestintäverkkoja hyödyntäviä hankkeita (2002: 10 % lainoista) rahoitettiin niiden voimakkaan aluekehityksellisen vaikutuksen tai innovaatioiden levittämisen vuoksi (digitaalitekniikan soveltaminen audiovisuaalisten teosten tuotantoon ja jakeluun).
- **Toimialakohtainen jakauma:** myös rahoituksen jakautuminen i2i-ohjelman eri toimialoille on muuttunut. Kun vuonna 2000 arvioitavana oli pääasiassa televiestintähankkeita (2000: 59 %), vuoden 2002 lopussa rahoitettaviksi hyväksytyjen hankkeiden toimialakohtainen jakauma oli suuruusjärjestyksessä: koulutus/e-opetus (43 %), tutkimus ja kehitys (39 %), teknologiaverkot (10 %) sekä innovaatioiden levittäminen ja audiovisuaaliala (8 %).

Ympäristönsuojelu

Ympäristönsuojelu ja ympäristön tilan parantaminen ovat tärkeällä sijalla EIP:n toiminnassa. Pankin tavoitteena on käyttää ympäristön suojeluun ja ympäristön tilan kohentamiseen vähintään neljänneksen ja enintään kolmanneksen Euroopan unioniin ja hakijamaihin myönnettävistä yksittäisistä lainoista. Vuoden 2002 lainasumma oli pitkälti näiden tavoitteiden mukainen. Ympäristölainojen osuus oli unionissa 44 prosenttia ja hakijamaissa 41 prosenttia.

Unionin julkisena pankkina EIP pyrkii myös tukemaan EU:n ympäristöpolitiikkaa toteuttamalla uusia strategioita, jotka edistävät unionin hyväksymien kansainvälisten sitoumusten täytäntöönpanoa. Niihin kuuluvat erityisesti:

- kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen
- uusiutuvien energialähteiden käytön edistäminen
- unionin toiminta Johannesburgin huippukokouksessa määriteltyjen vesihuoltoalan aloitteiden hyväksi.

Yhteistyö komission kanssa

EIP ja komissio allekirjoittivat touko-kuussa 2002 yhteistyömuistion, jonka tarkoituksena on tehostaa kummankin osapuolen toimia unionin ympäristöalan sitoumusten konkreettisen toteuttamisen hyväksi.

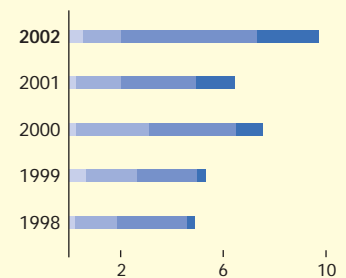
Pankki tukee unionin politiikkaa ilmastomuutoksen torjumiseksi myöntämällä luottoja erityisesti järkevää energiankäyttöä tukeviin hankkeisiin - esimerkiksi yhdistetty lämmön ja sähkön tuotanto, teollisuuden tehokkuuden lisääminen, joukkoliikenne - sekä uusiutuvien energiamuotojen käyttöönottoon.

Lisäksi EIP on mukana unionin Water for Life -aloitteessa. Sen tarkoituksena on

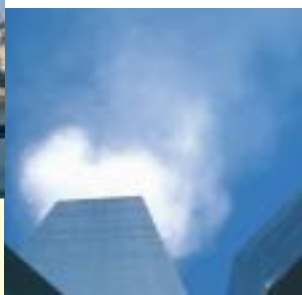
edistää Yhdistyneiden kansakuntien uudelle vuosituhannelle asettamien ja myös Johannesburgin huippukokouksessa painotettujen vesihuolto- ja viemäröintitavoitteiden saavuttamista.

EIP:n ja Euroopan komission rahoitus yhdistyy ennen kaikkea hakijamaissa, Välimeren alueen kumppanuusmaissa ja AKT-maissa. Pankin lainojen ja komission tukien yhteisvaikutuksella pyritään erityisesti varmistamaan jatkuvat investoinnit ja ympäristöalan asiantuntemuksen järkevä siirto. Lisäksi pankilla on neuvonantajan rooli komissiolle sellaisten hankkeiden arvioinnissa, joita rahoitetaan unionin budjettivaroista koheesiorahaston tai ISPA-avustusohjelman (liittymistä edeltävä rakennepolitiikan instrumentti) kautta.

Ympäristö ja elämänlaatu Yksittäiset lainat 1998 - 2002: 32 miljardia

Luonnonympäristö
Ympäristöterveydenhuolto
Kaupunkiympäristö
Alueellinen ja globaali ympäristö

2002: ennätysellinen vuosi

Vuonna 2002 ympäristöhankkeisiin osoitetut EIP:n yksittäiset lainat Euroopan unionissa nousivat 9,3 miljardiin (kasvua 56 prosenttia vuodesta 2001). Pankki kohdisti lisäksi globaalilainoista 1,8 miljardia pk-yritysten ja paikallisten viranomaisten toteuttamiin pienimuotoisiin ympäristönsuojelualoitteisiin. Kaupunkien joukkoliikenteeseen (2,5 miljardia) ja vesihuoltoon (1,4 miljardia) käytettiin merkittävä osa EIP:n luotoista. Vesihuollon alalla pankin rahoituksella oli ratkaiseva merkitys, koska se auttoi monia jäsenvaltioita täyttämään unionin ympäristödirektiivien vaatimukset, mikä oli vesialan investointien tärkein käynnissä pitävä voima.

Jäsenyyttä hakeneissa maissa ympäristönsuojelun yksittäiset lainat olivat 1,3 miljardia. EIP piti ensisijaisena rahoituskohteenaan Puolaa, Tšekkin tasavaltaa ja Slovakiaa elokuussa 2002 koetelleiden tulvien jälleenrakennustöitä (460 miljoonaa). Huomattavia lainasummia käytettiin myös kaupunkiympäristön parantamiseen, johon sisältyivät mm. joukkoliikenne, kaupunkialueiden uudistaminen ja sosiaalinen asuntotuotanto (311 miljoonaa), vesihuoltoon ja

Ympäristö ja elämänlaatu

Euroopan unionissa

Yksittäiset lainat 2002

	(milj. euroa)
	Yhteensä
Luonnonympäristö	538
Ympäristöterveydenhuolto	1 458
Kaupunkiympäristö	5 339
Alueellinen ja globaali ympäristö	2 394
Yksittäiset lainat yhteensä	9 264*

* Koska tietyt hankkeet edistävät useita tavoitteita, eri otsakkeiden alle merkittyjen rahamäärien yhteenlaskun tulos ei vastaa todellista kokonaissummaa

jäteveden käsittelyyn (165 miljoonaa), jätehuoltoon ja maaperän suojeluun (138 miljoonaa) sekä energiansäästöön ja energialähteen monipuolistamiseen (110 miljoonaa). Lähivuosina pankki antaa edelleenkin merkittävästi rahoitusta hakijamaiden käyttöön, jotta ne voivat yhdenmukaistaa käytäntönsä unionin voimassa olevien ympäristönormien mukaisiksi.

Ympäristöraportti 2001–2002

EIP julkaisi helmikuussa 2003 ensimmäisen ympäristöraporttinsa, jossa kuvataan pankin keinoja tämän ensisijaisen tavoitteen tukemiseksi, sen strategiaa ekologisten ongelmien ratkaisemiseksi ja viimeaikaista lainanantoa luonnon- ja kaupunkiympäristön hyväksi.

Ensimmäinen raportti toimii vertailukohtana seuraaville. Samalla se on pohjana ekologisista kysymyksistä käytävälle keskustelulle EIP:n ja sen toiminnasta kiinnostuneiden välillä.

Raportti on luettavissa pankin Internet-sivuilla: www.eib.org.

Ympäristönsuojelua edistetään unionin ulkopuolella

EIP pyrkii varmistamaan käytettävissä olevien erilaisten rahoituslähteiden parhaan yhteisvaikutuksen koordinoimalla toimintaansa unionin ulkopuolisissa maissa paitsi Euroopan komission, myös muiden kansainvälisten rahoituslaitosten, pankkien ja liikeyritysten kanssa. Ympäristönsuojelun alalla on siten syntynyt monia yhteisrahoitushankkeita.

Länsi-Balkanilla EIP osallistuu sodanjälkeiseen jälleenrakennustyöhön. Se on laajentamassa infrastruktuureihin myönnettävää rahoitustaan myös vesihuoltoon ja muihin ympäristöhankkeisiin, kuten Tonavan jokilaakson suojeluun ja suurkaupunkien jäteveden käsittelyyn. Pankki koordinoi parhailaan erittäin tärkeää Adrianmeren ekologista suojelua koskevaa tutkimusta ja on mukana Euroopan komission perustaman *Tonavan-Mustanmeren työryhmän* toiminnassa.

Välimeren alueen kumppanuusmaissa ympäristöhankkeisiin annettiin 95 miljoonaa, jotka käytettiin seitsemän Marokon kaupungin vesi- ja viemärintihankkeisiin, teollisuussaasteiden vähentämiseen Tunisiassa ja suur-Algerin tulvien jälkeiseen jälleenrakennustyöhön. Ympäristönsuojelu on tärkeällä sijalla FEMIP-ohjelmassa (Facility for Euro-Mediterranean Investment and Partnership), joka käynnistettiin lokakuussa 2002 alueen talouskehityksen sekä poliittisen ja yhteiskunnallisen vakauden edistämiseksi. Tässä tarkoituksessa käytettäviä instrumentteja ovat kolmen prosentin korkotuki, joka rahoitetaan unionin talousarviosta, sekä ympäristöhankkeiden nimeämistä ja

suunnittelua edistävä Välimeren ympäristönsuojelun tekninen avustushjelma (METAP).

AKT-maissa rahoitus nousi 35 miljoonaa ja kohdistui vesihuoltoverkostoihin Jamaikalla ja Mauritiuksella. Tämän tyyppisten hankkeiden edistämiseksi EIP:n luotoille myönnetään korkotukia, jotka rahoitetaan jäsenvaltioiden budjettivaroista. Cotonoun sopimukseen sisältyvä investointikehys tarjoaa pankille uusia mahdollisuuksia ympäristönsuojelun tukemiseen, jossa tärkeällä sijalla on *Water for Life* -aloitteen tavoitteet.

Venäjällä EIP rahoittaa kahta vedenpuhdistushanketta Pietarin ja Kaliningradin seuduilla. Rahoitus perustuu 100 miljoonan euron erityisiin lainavaltuutuksiin, jotka valtuusto antoi pankille Tukholman huippukokouksessa (maaliskuussa 2001) tehdyn päätöksen jälkeen. EIP ja Venäjän federaatio allekirjoittivat joulukuussa 2002 *pohjoisen ulottuvuuden ympäristökumppanuuden* yhteydessä pankin luottojen käyttöä ja niihin sovellettavia sääntöjä koskevan puitesopimuksen.

Hakijamaita valmistellaan EU-jäsenyyteen

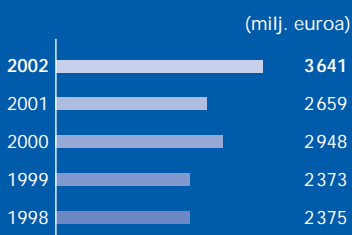
Vuodesta 1990 lähtien EIP:n lainat hakijamaille ovat yli 20 miljardia. Siitä 19,7 miljardia meni Itä-Euroopan maihin ja 786 miljoonaa Kyprokselle ja Maltalle. EIP on edelleenkin tulevien jäsenmaiden tärkein ulkopuolinen rahoittaja 3,6 miljardin lainasummalla vuonna 2002, mikä on selvästi enemmän kuin edellisenä vuonna (2,7 miljardia).

Hakijamaissa pankki asettaa etusijalle sellaiset hankkeet, joilla maat voivat mukautua unionin voimassa oleviin toimintatapoihin ja normeihin. Lainananto perustuu:

- lainavaltuuksiin, joihin on yhdistetty erityinen unionin budjettivaroihin liittyvä vakuusjärjestelmä, ja jolla pankki voi lainata enintään 8,68 miljardia vuosina 2000–2006
- jäsenyyteen valmistavaan kolmivuotiseen rahoitusjärjestelmään, johon on varattu 8,5 miljardia vuosille 2000–2003. Järjestelmä on perustettu pankin aloitteesta ja omilla riskeillä, eikä siihen liity unionin takausta.

Vuonna 2002 pankki alkoi soveltaa hakijamaiden hankkeisiin samoja tavoitteita, arviointiperusteita ja riskipolitiikkaa kuin nykyisten EU-maiden luotonantoon.

EU:n hakijamaat
1998 - 2002: 12 miljardia

Ympäristönsuojelu

Tulevat jäsenmaat joutuvat tekemään huomattavia investointeja sopeutuakseen unionin ympäristönsuojelunormeihin. Pankin rahoitus tukee tätä kehitystä muun muassa kaupunki- ja seutuliikennehankkeissa, joilla pyritään vähentämään ilman-saasteita ja parantamaan elämänlaatua, sekä entistä enemmän myös suurkaupunkien vesihuoltojärjestelmiä rahoittamalla. Lainat vuonna 2002 luonnon- ja kaupunki-ympäristön tilan parantamiseen olivat yhteensä 1,3 miljardia, eli 36 prosenttia hakijamaiden luotonannosta.

Liikenne- ja ympäristöhankkeiden yhteisrahoitus, jossa yhdistyvät EIP:n lainat ja Euroopan komission tukirahoitus (ISPA-ohjelman mukaisesti), on kasvanut tasaisesti.

Avustusta tulva-alueille

EIP reagoi nopeasti Elbe-joen suistoa Saksan itäosissa, Tšekin tasavaltaa ja Itävaltaa koetelleisiin tulviin myöntämällä elokuun lopussa 2002 kiireellisen puiteluoton, johon on varattu miljardi euroa tulvatuhojen korjaamiseen. Näissä puitteissa Tšekin tasavalalle annettiin pikaisena hätäapuna 400 miljoonaa vuonna 2002.

Pankki on myöskin valmistautunut rahoittamaan muita jälleenrakennustöitä ja tulvasuojaamisen investointeja tulvien ehkäisemiseen.

Tehokasta ja monipuolista tukea pk-yrityksille

EIP voimisti ja monipuolisti pk-sektorin luototusta tukeakseen yhteistyökumppanipankkiensa huomattavaa edistystä pienim-

Tavoitteet vuoteen 2004 ja sen jälkeen

Keväällä 2004 Euroopan unioniin liittyi kymmenen uutta jäsenvaltiota. Kööpenhaminan Eurooppa-neuvostossa (12. ja 13. joulukuuta 2002) unioni vahvisti tavoitteekseen ottaa jäseniksi **Bulgarian ja Romanian** vuonna 2007. Näiden kahden maan liittymistä edeltävät tuet tulevat kasvamaan merkittävästi vuosina 2004–2006, ja niitä vahvistaa pankin jatkuvasti voimakas rahoitustoiminta.

Samassa neuvostossa asetettiin periaatteeksi aloittaa nopeasti jäsenneuvottelut **Turkin** kanssa, jos se täyttää niin sanotut Kööpenhaminan kriteerit vuoden 2004 lopulle suunnitellussa arvioinnissa. Turkki on ollut jäsenehdokkaana Helsingin Eurooppa-neuvostosta asti (joulukuussa 1999).

Vuodesta 2001 Turkki on ollut mukana niiden maiden luettelossa, joille voidaan myöntää rahoitusta pankin kolmivuotisesta jäsenyyteen valmistavasta rahoitusjärjestelmästä. Samalla se kuuluu olennaisena osana Barcelonan prosessiin, jolla tuetaan Euroopan unionin ja Välimeren maiden suhteita.

Pankin toiminta Turkissa perustuu useisiin Välimeren maita koskeviin lainavaltuuksiin: Euromed II (päättyy vuoden 2007 lopussa), Välimeren maiden rahoitusohjelma (päättyy vuoden 2004 lopussa), syyskuun 2001 maanjäristyksiin liittyvä TERRA-rahoitusohjelma sekä erityinen yhteistä tulliliittoa valmisteleva ohjelma (päättyy vuoden 2004 lopussa).

Lisäksi Turkki voi saada rahoitusta uudesta FEMIP-ohjelmasta (katso sivu 24).

Turkki saa EIP:n tukea taloutensa uudistamiseen ja yhdentymisen valmisteluun sekä hakijamaana että Euro-Välimeri-kumppanuuden puitteissa. Tässä suhteessa Turkin maantieteellinen ja sosiaalinen asema antavat sille erityisen roolin ”unionin ystävällisessä, joka ulottuu Mustaltamereltä Välimeren etelärannalle”, kuten Romano Prodi lausui Kööpenhaminan huippukokouksen päätteeksi.

pien pk-yritysten rahoituksessa. Tästä johtuen EIP:n keskimääräinen rahoitusosuus pk-yritysten toteuttamista investoinneista oli vuoden aikana 600 000 euroa hanketta kohti, kun se vuotta aikaisemmin oli 1,4 miljoonaa.

Vuonna 2002 käytössä olevista globaalilainoista (233 miljoonaa) rahoitettiin noin 380 pientä ja keskisuurta hanketta. Lisäksi EIP myönsi yhteistyöpankeilleen lähes 500 miljoonan lisäsumman uusia globaalilainoja varten.

Voimakkaan ja kilpailukykyisen pk-sektorin kehittyminen hakijamaihin on tärkeä vaihe nykyisten ja tulevien jäsenmaiden talouksien yhdentymisessä. Tätä varten EIP käynnisti yhdessä Euroopan komission kanssa uuden pk-yritysten rahoitusjärjestelyn (SME-Finance Facility). Tämän yhteistyön puitteissa komissio myöntää 30 miljoonaa tukina, joihin ei liity takaisinmaksuvelvollisuutta, ja pankki 300 miljoonaa limiittiluatoina valikoiduille alueen pankeille.

Myös EIR: llä on yhä tärkeämpi merkitys tulevien jäsenmaiden huipputeknologiayritysten rahoituksessa. Vuoden aikana EIR hankki sijoitusosuuden Prahassa toimivasta **Genesis Private Equity Fund** -rahastosta, jolla pankin maantieteellistä toimialuetta laajennettiin Tšekin tasavaltaan ja Slovakiaan. Tämä nosti EIR:n osuuskien lukumäärän Itä-Euroopan riskipääomarahastoissa kuuteen ja sen investoinnit alueella 75 miljoonaan.

Vuoden 2003 alussa EIR laajensi monivuotisen yritysohjelmansa (MAP 2001–2005) toimialuetta hakijamaihin (katso luku *EIP-ryhmä pk-yritysten tukena*, sivu 28).

Rahoitusta suuryritysten suoriin investointeihin

Nykyisten jäsenmaiden suuryritysten suorat investoinnit hakijamaihin ovat ratkaiseva tekijä kohdemaiden talouden uudistamisessa. Niillä edistetään erityisesti johtamisen ja teknologian osaamisen siirtoa.

Tällaisten hankkeiden tukemistarkoituksessa pankki on mukauttanut rahoitusvalikoimaansa ja soveltaa nyt hakijamaissa suuryrityksiin unionin rahoituskriteereitä. EIP tarjoaa puite- tai hankerahoitusta joko strukturoidussa muodossa tai riskirahoituksena.

Näiden mahdollisuuksien puitteissa on valittu rahoitettaviksi useita investointihankkeita. Jotkut rahoitustoimet ovat edenneet jo pitkälle, ja Prahassa lähistöllä sijaitsevaa jääkaappitehdasta koskeva lainasopimus allekirjoitettiin vuonna 2002.

EU:n hakijamaat Luotonanto 2002

	(milj. euroa)
Puola	1 083
Tšekin tasavalta	898
Unkari	515
Romania	383
Slovenia	202
Latvia	123
Bulgaria	87
Slovakian tasavalta	80
Viro	50
<i>Itä-Eurooppa</i>	<i>3 421</i>
Kypros	220
<i>Välimeren maat</i>	<i>220</i>
Hakijamaat *	3 641

* siitä jäsenyyteen valmistava rahoitusjärjestelmä: 3 141 miljoonaa

Foorumi 2002: “Euroopan unioni laajenee itään”

“Ehdokasmaat ovat ansainneet EU-jäsenyytensä ja laajentumisprosessissa ollaan menossa peruuttamattomasti kohti onnistumista”, muistutti EU-komissaari **Günter Verheugen** Wienissä 7. ja 8. marraskuuta 2002 pidetyn kahdeksannen EIP-foorumin ⁽¹⁾ 550 osanottajalle. Koska jäsenyysneuvottelut saatiin päätökseen Kööpenhaminassa joulukuussa 2002, EIP-foorumi oli erityisen ajankohtainen ja herätti paljon huomiota politiikan, liikemaaailman ja pankkien edustajien keskuudessa niin unionissa kuin hakijamaissa.

EIP:n pääjohtaja **Philippe Maystadt** valotti avauspuheenvuorossaan pankin toiminnan tärkeimpiä näkökohtia hakijamaissa: infrastruktuurien tukeminen, aluekehitys ja varsinkin suorat ulkomaiset investoinnit, jotka mahdollistavat paitsi pääoman myös osaamisen siirron.

Keskustelujen päätteeksi varapääjohtajat **Ewald Nowotny** ja **Wolfgang Roth** antoivat tunnustusta hakijamaiden mittavalle uudistus- ja nykyaikaistamistyölle, mutta muistuttivat samalla, että suorien investointien rohkaisemiseksi on vielä tehtävä työtä. Ennen kaikkea on lujitettava lainsäädännöllisiä puitteita, sovellettava hyväksyttyjä lakeja, poistettava liiallinen sääntely ja byrokratia sekä suhtauduttava rohkeammin yrityssektorin uudelleenjärjestäytymiseen. Yrityksillä tulisi myös olla läheistä yhteistoimintaa alueensa korkeakoulujen kanssa, jonka avulla voidaan edistää pätevää ja dynaamista työvoimaa tuottavien osaamiskeskusten syntyä.

Tilaisuuden puhujien joukossa hakijamaat olivat runsaslukuisesti edustettuina. Puhujina olivat mm. Serbian liikenneministeri Resata-Vukosavljevic, Romanian liikenneministeri Tudor Mitrea, Puolan talousministeriön valtiosihteeri Freyberg, Unkarin valtiovarainministeri László, Romanian keskuspankin pääjohtaja Isarescu, Tšekin keskuspankin entinen pääjohtaja ja Sveitsin taloudellisen vakauden instituutin pääjohtaja Tošovský sekä Volkswagenin hallituksen jäsen Wilhelm Slovakiasta.

Kunniavieraana foorumin virallisilla päivällisillä Wienin kaupungintalossa oli Puolan tasavallan presidentti **Aleksander Kwasniewski**. Palautettuaan kuulijoiden mieleen, millainen oli jakautunut Eurooppa ennen vuotta 1989, hän korosti tähän astista taivalta ja vakuutti, että laajentuminen on merkittävä saavutus, joka edistää parhaiten maanosamme turvallisuutta, luottamusta, yhteisvastuuta ja kehitystä.

(2) Lisätietoja Foorumin työskentelystä saa EIB Information -lehden numerosta 112 tai Internetistä: www.eib.org/forum.

Laajentumisesta
vastaava komissaari
Günter Verheugen

Euroopan parlamentin
puheenjohtaja Pat Cox ja Itävallan
valtiovarainministeri Karl-Heinz Grasse

Itävallan liittokansleri
Wolfgang Schüssel ja
EIP:n varapääjohtaja Wolfgang Roth

EIP:n varapääjohtaja Ewald Nowotny ja
Puolan tasavallan presidentti
Aleksander Kwasniewski

EIP:n pääjohtaja Philippe Maystadt

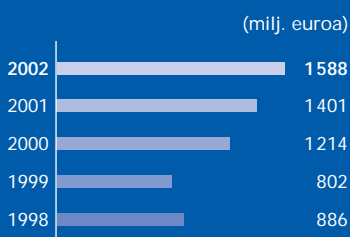

Unionin ja Välimeren maiden uusi rahoituskumppanuus

Lainananto kymmeneen Välimeren alueen kumppanuusmaahan 2002 oli ennätykselliset 1,6 miljardia, minkä lisäksi Kypros ja Malta saivat vielä 220 miljoonaa. Tämä vahvisti entisestään pankin asemaa alueen talouskehityksen ja vakauden merkittävänä tukijana.

Tulokseen päästiin huolimatta siitä, että taloudellista toimintaympäristöä leimasivat alueen jatkuvat poliittiset jännitteet. Saavutus korostaa pankin ratkaisevaa roolia unionin ja Välimeren alueen rahoituskumppanuuden elvyttämisessä, jota toteutetaan Barcelonan Eurooppa-neuvoston (maaliskuussa 2002) kehotuksesta. EIP:n aloitteesta 18. lokakuuta 2002 Barcelonassa kokoontuneet 27 EU- ja Välimeren kumppanuusmaan valtiovarainministerit avasivat pankin uuden investointi- ja kumppanuusohjelman *Facility for Euro-Mediterranean Investment and Partnership* (FEMIP).

Välimeren maat
1998 - 2002: 6 miljardia

FEMIP: EIP:n rahoituksen uusi ulottuvuus Välimeren maissa

FEMIP-ohjelma merkitsee huomattavaa edistystä unionin ja Välimeren maiden rahoitus- ja talousyhteistyössä. Sen keskeisiä tavoitteita ovat:

- yksityissektorin kehittäminen tukemalla sekä paikallisia yrityksiä että unionin yritysten suoria investointeja Välimeren alueen kumppanuusmaihiin
- Välimeren alueen kumppanuusmaiden talousuudistusten ja yksityistämishankkeiden edistäminen
- tuen lisääminen alueellisille yhteistyöhankkeille ja investoinneille, joihin liittyy sosiaalinen ulottuvuus: koulutus, terveydenhuolto, ympäristö
- innovatiivisten rahoitustuotteiden, riskipääoman ja teknisen avun tarjoaminen hankkeita käynnistettäessä.

Yksi FEMIP-ohjelman tärkeimmistä ominaisuuksista on Välimeren kumppanuusmaiden osallistumisen tiivistäminen EIP:n rahoituksen toteuttamiseen. Tätä varten on perustettu taloudellinen koordinointi- ja neuvottelukomitea (CCDE), johon unionin

jäsenvaltioiden ja tukea saavien Välimeren maiden edustajat kokoontuvat kaksi kertaa vuodessa. Lisäksi pankki lähestyy hankkeiden toteuttajia ja paikallisviranomaisia perustamalla konttoreita Välimeren alueelle. Ensimmäinen konttori avataan Kairoon vuonna 2003.

Vuonna 2002 allekirjoitettiin ensimmäiset rahoitus sopimukset yksityissektorin kehittämiseksi, joka on tärkein FEMIP-ohjelman ensisijaisista tavoitteista. Lainat ohjautuvat autotehtaan laajentamiseen Turkissa sekä ensimmäisiin yksityisiin sementtitehtaisiin Tunisiassa ja Algeriassa. Tämän ohella toteutettiin useita riskirahoitusoperaatioita, joilla vahvistetaan yritysten omaa pääomaa Egyptissä ja Algeriassa.

Vuoden 2002 hyväksytyistä toimista yli 30 prosentin osuus kohdistui yksityissektorin rahoitukseen.

EIP toteuttaa FEMIP-ohjelmaa läheisessä yhteistyössä muiden alueen kehitykseen osallistuvien rahoittajien kanssa, joita ovat Euroopan komissio, eurooppalaiset ja kohdemaiden pankit, monenkeskiset rahoituslaitokset ja kehityspankit (Maailmanpankki, IFC, Afrikan kehityspankki jne.).

Toimintaa kestävän kehityksen ehdoin

Vuonna 2002 EIP jatkoi Välimeren kumppanuusmaihin suunnatuilla lainoillaan talouskehitystä tukevien infrastruktuurien rahoitusta (1 440 miljoonaa). Kohteina olivat energian tuotanto ja jakelu, liikenne ja viestintä, vesihuolto ja ympäristö. Rahoitushankkeista voidaan mainita suur-Algerin infrastruktuurien jälleenrakennus marraskuun 2001 tulvien jälkeen (45 miljoonaa), seitsemän kaupungin viemäriverkostot Marokon pohjois- ja keskiosassa (20 miljoonaa) sekä laajat sähköenergian jakeluverkot Marokossa, Tunisiassa ja Egyptissä.

Toisaalta nelisenkymmentä Välimeren alueen kumppanuusmaissa toimivaa rahoitusvälittäjää hyödynsi EIP:n limiittiluottoja pk-yritysten oman pääoman ja investointihankkeiden rahoituksessa. Globaalilainat (313 miljoonaa 2002) edistävät kohdemaiden rahoitussektorin kehitystä vahvistamalla teknisiä ja rahoituksellisia valmiuksia, ja välittäjien käyttöä tullaan edelleen rohkaisemaan FEMIP-ohjelman yhteydessä.

Sosiaalisia tavoitteita edistävien infrastruktuurien alalla (205 miljoonaa) EIP rahoitti erityisesti Nikosian yliopistoa Kyproksella, 6 800 ATK-luokan perustamista Turkin peruskouluihin sekä 18 sairaalan kunnostus- ja kehitysohjelmaa Syyriassa.

Välimeren maat Luotonanto 2002

	(milj. euroa)	
	Yhteensä	Omista rahoitus- varoista, siitä riskirahoitusta
Turkki	561	6
Tunisia	290	
Algeria	227	6
Egypti	225	25
Marokko	140	
Syyria	100	
Libanon	45	
Välimeren maat	1 588	37

*FEMIPin vihkiäiset (vas.):
Euroopan komission jäsen Pedro Solbes,
Generalitat de Catalunyan johtaja Jordi Pujol,
Espanjan talousministeri Rodrigo Rato,
EIP:n pääjohtaja Philippe Maystadt*

Yhteistyö muiden kumppanuusmaiden kanssa

Välimeren alueen kumppanuusmaiden rahoituksen lisäksi EIP osallistuu aktiivisesti yhteisön kehitysapu- ja kehitysyhteistyöpolitiikkaan muissa unionin ulkopuolisissa maissa.

Länsi-Balkanin maat

Vuonna 2002 EIP kasvatti alueen luotottamista lähes 425 miljoonan lainoilla (320 miljoonaa 2001).

Lainat kohdistuivat lähinnä liikenne- ja energiaverkkoihin (380 miljoonaa). Rahoitetuilla hankkeilla yhdistetään maiden sisäisiä verkkoja ja liitetään niitä unionin ja hakijamaiden verkkoihin. Toisaalta niillä helpotetaan varsinkin Jugoslavian sähköverkon liittämistä Länsi-Euroopan yhteenkytkettyyn verkkoon (UCTE).

Yksityissektorin kehittämiseen käytettiin 45 miljoonaa. Pankki myönsi ensimmäisen luottonsa suoriin ulkomaisiin investointeihin Länsi-Balkanilla (Lukavacin sementtitehdas) sekä ensimmäisen globaalilainan yksityissektorin pk-yritysten ja paikallisten viranomaisten toteuttamiin investointeihin Jugoslavian liittotasavallassa.

Tulevaisuudessa EIP jatkaa alueen rahoitusta keskimäärin 400 miljoonalla vuodessa. Samalla kun myönnetään soveltuvaa pitkäaikaisrahoitusta alueellisten ja kunnal-

listen perusinfrastruktuuriverkkojen (liikenne, energia ja ympäristö) jälleenrakennukseen ja teknisen tason nostamiseen, EIP lisää yksityissektorin kehittämisen rahoitusta ja osallistuu koulutus- ja terveydenhuoltohankkeiden yhteisrahoitukseen.

Afrikka, Karibia, Tyynimeri ja MMA

Vuonna 2002 EIP myönsi rahoitusta 15 maaan ja yhteen alueelliseen hankkeeseen. Lainananto oli lähes 298 miljoonaa, joista 175 miljoonaa jäsenvaltioiden budjettivaroista.

Balkanin maat Luotonanto 2002

	(milj. euroa)
	Yhteensä
Jugoslavian liittotasavalta	270
Kroatia	130
Bosnia ja Hertsegovina	25
Balkanin maat	425

ATK – MMA Luotonanto 2002

		(milj. euroa)
	Omista rahoitus- varoista, siitä	
	Yhteensä	riskirahoitusta
Afrikka	213	130
<i>Eteläinen Afrikka</i>		
<i>ja Intian valtameri</i>	50	20
<i>Länsi-Afrikka</i>	48	28
<i>Keski-Afrikka ja</i>		
<i>Päiväntasaajan Afrikka</i>	42	42
<i>Itä-Afrikka</i>	40	40
<i>Alueelliset hankkeet</i>	33	
Karibia	81	41
Tyynimeri	4	4
AKT-MMA	298	175

Cotonoun investointikehyksen voimaantuloon liittyvät valmistelut

EIP:n rahoitusta AKT-maissa aiemmin ohjannut Lomé'n yleissopimus korvattiin Cotonoun sopimuksella, joka tulee voimaan 1. huhtikuuta 2003. Tässä yhteydessä jäsenvaltiot antoivat EIP:n tehtäväksi hoitaa viiden seuraavan vuoden aikana 2,2 miljardin suuruista rahastoa, jonka lisäksi pankin omista rahoitusvaroista käytetään enintään 1,7 miljardia. Investointiohjelman tärkein tavoite on köyhyyden poistaminen, minkä vuoksi etusijalle asetetaan yksityissektorin pienimuotoiset investoinnit sekä terveys- ja koulutushankkeet. Investointikehys toteutetaan uusiutuvana rahastona siten, että takaisinmaksujen tuotto käytetään uusien hankkeiden rahoitukseen.

Pankki on jo toteuttanut kaikki rakenteelliset ja hallinnolliset toimenpiteet, jotka ovat tarpeen investointiohjelman käynnistämiseksi Cotonoun sopimuksen tullessa voimaan.

Merkittävimpiä rahoitushankkeita olivat:

- lennonjohdon kehittäminen useilla Afrikan alueilla ja Madagaskarissa (33 miljoonaa), jolla parannetaan ilmailukenteen turvallisuutta Afrikan ja Euroopan välillä sekä Intian valtameren yllä
- kahdeksan kaupungin sähköverkon kunnostus ja laajentaminen Etiopiassa (25 miljoonaa)
- merenalainen valokuitukaapeli (22 miljoonaa), joka liittyy Euroopan puhelinverkon useisiin Afrikan rannikkovaltioihin Etelä-Afrikkaan asti, ja sen laajennukset eräisiin syrjäisiin maihin.

jen yrittäjien käyttöön. Tämä ohjelma asettuu korkealle Etelä-Afrikan hallituksen strategisella tärkeysasteikolla maan kestävän kehityksen turvaamiseksi pitkäkestoisesti.

Aasian ja Latinalaisen Amerikan maat

Vuoden 2002 lainoista 84,6 miljoonaa meni Latinalaiseen Amerikkaan ja 89,6 miljoonaa Aasiaan lainasumman ollessa 174,2 miljoonaa. EIP:n ensisijaisena tavoitteena on eurooppalaisten yritysten ja pankkien kansainvälisen toiminnan vahvistaminen tukemalla unionin ja kohdemaiden yhteisen edun mukaisia hankkeita.

Latinalainen Amerikka ja Aasia Luotonanto 2002

	(milj. euroa)
Latinalainen Amerikka	85
Brasilia	55
Alueellinen laina (Väli-Amerikka)	30
Aasia	90
Indonesia	50
Sri Lanka	40
Latinalainen Amerikka ja Aasia	174

Etelä-Afrikka

Yhteensä 50 miljoonan lainoilla rahoitettiin pieniä ja keskisuuria investointeja. EIP pystytti lisäksi Euroopan komission puolesta 58 miljoonan euron suuruisen riskipääomakehyksen, jonka avulla voidaan antaa oman pääoman ja sitä vastaavaan pääoman rahoitusta aikaisemmin alikehittyneiden yhteisö-

EIP-ryhmä pk-yritysten tukena

EIP-ryhmä pystyy antamaan sekä keskipitkää että pitkäaikaista rahoitusta globaalilainoista että omaa pääomaa riskirahoituksen muodossa. Käytettävissä ovat siten kaikki tarpeelliset keinot pk-yritysten kehittämiseksi muuttuvassa talousympäristössä.

Viiden viime vuoden aikana EIP-ryhmän rahoitus unionin ja hakijamaiden pk-yrityksille jakautui seuraavasti:

- 24,5 miljardia myönnettiin globaalilainoina 150 kumppanipankille
- 2,5 miljardia sijoituksina 184 riskisijoitusrahastoon
- 4,5 miljardia käytettiin yleistakauksiin, joista tehtiin 95 sopimusta erikoistuneiden pankkien kanssa.

EIP-ryhmän toiminnasta on päässyt hyötymään viiden vuoden kuluessa arviolta yhteensä 275 000 pk-yritystä.

EIP:n globaalilainat

EIP:n globaalilainat vuonna 2002 olivat 12,2 miljardia, joista lähes 6,2 miljardia kohdistui arviolta 30 000 pk-yrityksen investointeihin.

EIP lisäsi edelleen välittäjäpankkiensa valikoimaa tyydyttämään pk-yritysten ja tiettyjen toimialojen tarpeita parhaalla mahdollisella tavalla. Globaalilainoja myönnettiin kehityksestä jälkeen jääneille alueille (Italiassa, Britanniassa ja Saksan itäisissä osavaltioissa) ja erityisille toimenpidealueille (mm. ympäristö, energiatehokkuus ja audiovisuaaliala). Lisäksi pankki toteutti joitakin arvopaperisointeja, joilla täydennettiin sen perinteisiä globaalilainoja Italiassa, Espanjassa ja Ranskassa. Samalla voitiin monipuolistaa pankkisektorin rahoituskeinoja pk-yritysten hyväksi.

EIR:n pääomasijoitukset

EIR on keskittänyt vuodesta 2000 asti kaikki EIP-ryhmän investoinnit erityisiin riskipääomarahastoihin, jotka tukevat unionin ja

hakijamaiden teknologiayritysten perustamista ja kehitystä tarjoamalla käynnistyspääomaa. Lisäksi EIR hoitaa Euroopan komission käyttöön asettamia budjettivaroja (monivuotinen yritysohjelma MAP 2001–2005), joista rahoitetaan yritysten alkupääomaa (siemenrahoitus).

EIR:n investointistrategia jakautuu kolmeen toimintakokonaisuuteen:

- eurooppalaisen korkean teknologian tukeminen (biotekniikka, uudet materiaalit)
- sijoittaminen unionin aluekehitystä edistäviin rahastoihin (Etelä-Eurooppa ja hakijamaat)
- yleiseurooppalaisten rahastojen tukeminen.

Vuonna 2002 EIR:n sitoumukset nousivat markkinoiden selvästä taantumasta huolimatta vielä 471,5 miljoonaan, ja ne toteutettiin 36 sijoituksella. Samalla Euroopan pääomasijoitustoiminnan erittäin vaikea tilanne ja erityisesti uusien osakemarkkinoi-

den romahdus johtivat siihen, että EIP-ryhmä joutui kirjaamaan 132 miljoonaa tappioita, joista suurin osa realisoitumattomina.

EIR:n sijoitukset olivat vuoden lopussa 2,5 miljardia. Ne oli tehty 184 eri rahastoon, jotka toimivat koko unionin alueella ja osassa hakijamaita. Tällaista riskirahoitusta annettiin yli 1 800 yrityksen käyttöön (unionissa on arvioitu olevan kaikkiaan noin 10 000 huipputekniikka-yritystä). EIR:stä on siten tullut hyvin tärkeä toimija Lissabonin strategian toteuttamisessa, jonka tarkoituksena on parantaa unionin kilpailukykyä etenkin uusimman teknologian alalla.

Takaukset pk-yrityksille

EIR:n toinen päätoimiala on pk-yritysten pankkilainojen salkkumuotoinen takaaaminen. Takaustoiminnalla edunsaaja-pankit voivat kasvattaa luotonantoa tälle kohderyhmälle, vähentää pk-yrityslainoista syntyviä luottotappioita ja suojautua riskeiltä. Toiminta tukeutuu osaksi unionin budjettivaroihin monivuotisen yritysohjelman MAP 2001–2005 mukaisesti. Yritysohjelmahan sisältyy pk-yritysten takausjärjestely, jossa on neljä eri ikkunaa:

- kasvavien pk-yritysten takaukset
- pääomasijoitukset
- investoinnit tieto- ja viestintätekniikkaan
- mikroluotot. Näiden alle 25 000 euron luottojen takaukset käynnistyivät lupaavasti vuonna 2002. EIR:llä on siten merkittävä rooli yhteisön taloudellisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden edistämisen tukemisessa.

vuoden edistäjänä tukeessaan kaikkien pienimpien pk-yritysten toimintaa.

EIR:llä on tarjottavanaan täydellinen valikoima takaustuotteita, joihin kuuluvat luottovakuutukset ja jälleenvakuutus (pk-yritysten takausjärjestelyn puitteissa) sekä omista varoista luoton korotukset muuttamalla pk-yritysten velkojen mezzanine- ja junior-eriä arvopapereiksi (arvopaperistaminen). Näiden operaatioiden perustana ovat pk-yrityksille myönnettyt lainat, ja kun EIR auttaa nostamaan liikkeeseen laskettujen joukkovelkakirjojen laatua, pankit saavat pk-yritysten käyttöön entistä enemmän rahoitusvaroja.

Vuonna 2002 takaustoimintaan käytettiin 1,235 miljardia (958 miljoonaa 2001). EIR:n pk-takaussalkun arvo ylitti 4,5 miljardia, joka jakautui 95:lle eri rahoitusvälittäjälle. Takausoperaatioilla oli erityisen merkittävä vipuvaikutus: niistä hyötyi itse asiassa yli 170 000 yritystä (joista runsaat 100 000 yhteisön valtuutuksella hoidettavan pk-yritysten takausjärjestelyn nojalla).

Uusi neuvonantajan rooli

Tehostaakseen vuorovaikutustaan Euroopan komission suuntaan EIR teki aluepolitiikan pääosaston kanssa puitesopimuksen rakennerahastojen rahoitussuunnittelupolitiikan tukemisesta. Tätä uutta tehtävää hoidetaan erillään takaus- ja sijoitustoiminnasta, ja sen tarkoituksena on ennen kaikkea antaa aluekehityksyksiköille teknistä tukea rahastojen toteutuskelpoisuuden ja rakenteen suunnittelussa.

Euroopan laajuisten verkkojen rahoitus

Neljästätoista ensisijaisesta liikennehankkeesta kaksitoista ja kymmenestä ensisijaisesta energiahankkeesta seitsemän ovat tähän mennessä saaneet EIP-rahoitusta yhteensä 22,5 miljardia

Unionin ja sen tulevien jäsenmaiden taloudellinen yhdentyminen edellyttää toimivia liikenne-, energiansiirto- ja tietoverkkoja. Pankki on vuodesta 1993 asti kehittänyt voimakkaasti toimintaansa TEN-verkkojen (Trans-European Networks) ja yhteisön edun mukaisen infrastruktuurien hyväksi erilaisten aloitteiden pohjalta, joilla on määritelty unionin ja viime aikoina myös hakijamaiden ensisijaiset verkkohankkeet.

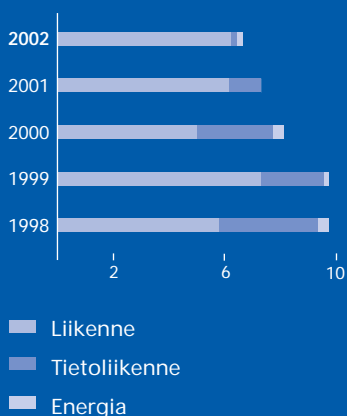
Suurten verkkoinvestointien tärkeimpänä pankkirahoittajana EIP lisää hankkeiden todellista rahoituksellista arvoa. Se pystyy:

- hankkimaan suurinvestointien toteutukseen tarvittavat huomattavat rahasummat parhain ehdoin
- tarjoamaan hankkeiden laajuuden edellyttämiä pitkiä laina-aikoja (jopa yli 30 vuotta)
- järjestämään rahoitusta tarvittaessa myös strukturoidussa muodossa, joka täydentää liikepankkien luottoja ja varainhankintaa pääomamarkkinoilta.

Pankin rahoituksen katalyyttivaikutusta kuvaa erityisesti tuettujen julkisen ja yksityisen sektorin yhteishankkeiden suuri määrä. Vuonna 2002 tämäläyppistä rahoitusta kertyi yli 1,6 miljardia. Lainat käytettiin laajamittaisiin hankkeisiin, kuten Lontoon ja Madridin (Metrosur) metroihin, moottoriteiden rakentamiseen Portugalissa, Britanniassa ja Espanjassa sekä Rostockin tunneliin Saksassa.

Samalla EIP jatkaa yhteistyötään Euroopan komission, jäsenmaiden ja hakijamaiden kanssa nimetäkseen ensisijaiset TEN-hankkeet vuoteen 2020 asti. Tärkeä yhteistyömuoto on pankin mukanaolo Euroopan laajuisista liikenneverkkoa käsittelevässä korkean tason työryhmässä, jota johtaa komission entinen varapääjohtaja **Karel Van Miert**.

**Euroopan laajuiset verkot
1998 - 2002: 42 miljardia**

Euroopan unioniin 7,5 miljardia

Vuonna 2002 TEN-verkkojen ja yhteisön edun mukaisten infrastruktuurien rahoitusta unionin alueella kertyi yhteensä 7,5 miljardia, jotka käytettiin liikenne- ja televiestintähankkeisiin.

Liikenteen alalla tärkeimpiä rahoituskohhteita olivat:

- Suurnopeusjunayhteyksien rakentaminen, kuten Kölnistä Frankfurtiin ja sen lentokentälle Saksassa, Milanosta Bolognaan Italiassa, TGV Est-Europe Ranskan itäosassa sekä Brysselistä

Antwerpenin ja Liègen kautta Saksan rajalle johtava rata Belgiassa.

- Tie- ja moottoritieverkoston parantaminen, kuten erityisesti Pohjois- ja Etelä-Italian (Mezzogiorno) välisen A1-moottoritien Bologna-Firenze-osuuden tekninen kohentaminen ja A4-moottoritien kunnostustyöt Torinon ja Milanon välillä; tiemaksullisen maasilan rakentaminen Millaussa (Aveyron) välillä Pariisi-Béziers /Espanjan raja ja Ranskan moottoritieverkoston turvallisuuden parannusohjelman toteutus; moottoritieosuuksien rakentaminen Egnatian väy-

lällä ja Ateenan pohjoinen kehätie Kreikassa sekä moottoritien rakentaminen Pamplonasta Logroñoon Espanjassa.

- Lentokenttäinfrastruktuurien kehittäminen Espanjan Madridissa, Saksan Münchenissä, Düsseldorfissa, Dresdenissä ja Leipzigissa, Lontoon Heathrow'n lentoasemalla Isossa-Britanniassa, Alankomaiden Amsterdamissa, Portugalin Portossa ja Tanskan Billundissa.
- Satamarakenteiden laajentaminen ja nykyaikaistaminen Italiassa (noin 20 satamaa), Espanjassa (Barcelona ja Valencia), Saksassa (Hampuri ja Bremerhaven) sekä Tanskassa (Århus).

Lisäksi 300 miljoonaa käytettiin matkapuhelin- ja satelliittiverkkojen rakentamiseen Espanjassa, Kreikassa ja Belgiassa.

Hakijamaihin 1,6 miljardia

EU-jäsenyyttä hakeneissa maissa infrastruktuurin rakennus- ja kunnostustarpeet ovat suuret. Liikenteen ja televiestinnän verkkohankkeita rahoitettiin 1,6 miljardilla vuonna 2002.

Lainat käytettiin tie- ja moottoritiehankkeisiin (1,1 miljardia Puolaan, Romaniaan, Tšekin tasavaltaan, Sloveniaan, Unkariin ja Latviaan), satama- ja lentokenttärakenteisiin ja lennonjohtoon (270 miljoonaa Puolaan, Bulgariaan ja Kyprokselle) sekä rautatieliikenteeseen ja jokikuljetuksiin (100 miljoonaa Unkariin ja Romaniaan). Lisäksi 52 miljoonaa suunnattiin matkapuhelinverkkohankkeeseen Sloveniassa.

EIP:n varoilla rahoitetut TEN-verkot ja kuljetuskäytävät lähialueilla 1993 – 2002

- Ensisijainen Euroopan laajuinen pääverkko (TEN)
- TEN-verkko-osuus, johon annettu sitoumukset
- Muu rahoitettu koko Euroopan kannalta merkityksellinen infrastruktuuri tai verkko
- Maantie- ja rautatiekuljetuskäytävät Keski- ja Itä-Euroopassa
- Kuljetuskäytävän osuus, jota jo rahoitettu

- Maantie/Rautatie
- Sähkö
- Kaasu
- Lentokenttä
- Kuljetustermiinali
- Satama
- Lennonjohto
- Öljy- tai maakaasuesiintymän hyödyntäminen

Laadukas rahoituspalveluja tarjoava välittäjä

Monipuolisesti läsnä pääomamarkkinoilla

Rahoitusmarkkinoita leimannut epävakaus ja suuret kurssiheilahtelut ajoivat sijoittajat suuntaamaan strategioitaan yhä vahvemmin turvallisuuteen. Kiistaton luottokelpoisuus yhdistettynä strategiaan markkinapyrkimykseen vahvistivat entisestään EIP:n asemaa johtavana valtioiden ulkopuolisena AAA-luokan viitelainajana, joka sai osakseen sijoittajien huomion maailmanlaajuisesti. EIP:n panostukset sijoittajatuotteidensa valikoiman kehittämiseksi saivat hiljattain rahoitusalan tunnustuksen, kun Euroweek palkitsi pankin "uusien rakenteiden ja ideoiden innovatiivisimpana ja vastaanottavimpana lainajana".

Yhteiseurooppalainen valtiollinen liik- keeseenlaskija

Suurten likvidien euro-, Yhdysvaltain dollari- ja Englannin puntamääräisten benchmark-bondiemissioiden tarjoaminen markkinoille oli edelleenkin EIP:n varainhankinnan strategian kulmakivenä. EIP pystyy strategiansa ansiosta laajentamaan sijoittajapohjaansa, laajentumaan voimakkaasti uusille markkinoille ja lujittamaan asemaansa yhteiseurooppalaisena valtiollisena liik-
keeseenlaskijana. Samanaikaisesti toiminnan läpinäkyvyys on asetettu erityisen tärkeään asemaan. Ensimmäisillä läpinäkyvyyttä parannettiin book-building-prosessien ja pot syndication-menetelmien käytöllä, samalla kun jälkimarkkinoilla tehtiin jatkuvasti työtä omien arvopapereiden sähköisen kaupankäynnin edistämisen puolesta.

Pankki antoi edelleen osoituksen innovatiivisuudestaan ja joustavuudestaan mitoittamalla tuotteidensa palvelupakokset yksilöllisesti asiakkaiden vaatimusten mukaisesti ja tarjoamalla tuotteitaan monissa eri valuutoissa. Nämä emissiot käsittivät lainojen koko kirjon yksinkertaisista joukkovelkakirjoista

vaativiin ja rakenteeltaan monimutkai-
kisiin velkakirjoihin tyydyttämään eri sijoittajien tarpeita. Strukturoituihin joukkovelkakirjalanoihin sisältyy usein erilaisia optioita sekä kuponkikoron ja lunastussummien yhdistämistä eri osakeindekseihin ja valuuttoihin. Näiden tuotteiden tarkoituksena on yksinomaan parantaa sijoittajien tuottoja korkeimman luottokelpoisuusarvosanan sijoitusmarkkinoilla. Näiden tuotteiden monimutkaisuudesta huolimatta EIP:n riskienhallinnalla varmistetaan, että lainoihin sisältyvät erilaiset riskit analysoidaan huolellisesti ja niiltä suojaututtiin asianmukaisesti.

EIP:llä on tiennäyttäjän rooli kotimaisten pääomamarkkinoiden kehittäjänä erityisesti EU:n jäsenyyttä hakeneissa maissa. Se järjestää kotimaisia velka-emissio-ohjelmia ja vakiinnuttaa varainhallinnan osaamista niin, että edellytykset varojen lainaamiseen edelleen paikallisissa valuutoissa ovat hyvät. Näiden panostusten myötä EIP:stä tuli jäsen ehdokasmaiden merkittävin ulkomainen lainanottaja vuonna 2002. Pankki suuntaa painopistettään yhä enemmän likvidien, kooltaan viite-

Lainanotto 2002

(summat milj. euroa)

	Ennen swapeja		Swapien jälkeen	
	milj. EUR	%	milj. EUR	%
EUR	13 305	35,0	22 441	59,0
DKK	54	0,1	135	0,4
GBP	6 180	16,3	6 227	16,4
SEK	0	0,0	362	1,0
Yhteensä EU	19 539	51,4	29 165	76,7
AUD	1 284	3,4	0	0,0
CZK	232	0,6	407	1,1
HKD	161	0,4	0	0,0
HUF	139	0,4	105	0,3
JPY	1 245	3,3	0	0,0
NOK	250	0,7	65	0,2
NZD	50	0,1	0	0,0
PLN	162	0,4	13	0,0
TWD	458	1,2	0	0,0
USD	14 383	37,8	8 231	21,7
ZAR	109	0,3	30	0,1
Muut yhteensä	18 473	48,6	8 851	23,3
YHTEENSÄ	38 012	100,0	38 016	100,0

Liikkeessä olevat EARN-lainat 31.12.2002

Kuponkikorko (%)	Eräpäivä (milj. euroa)	Koko
4,500	15.02.2003	3 360
5,250	15.04.2004	6 190
3,875	15.04.2005	5 000
3,500	15.10.2005	5 000
4,875	15.04.2006	5 000
4,000	15.01.2007	5 000
5,750	15.02.2007	2 578
5,000	15.04.2008	6 082
4,000	15.04.2009	4 538
5,625	15.10.2010	3 000
5,375	15.10.2012	5 000

50 748

lainojen veroisten lainojen kehittämiseen, laina-aikojen pidentämiseen sekä uusien lainausinstrumenttien tarjoamiseen kyseisissä valuutoissa niin kotimaisille kuin kansainvälisille sijoittajille. Euroweekin vuoden 2002 palkinnon yhteydessä tähän mennessä ensimmäinen EIP:n eurosidonnainen Unkarin forintti -laina sai kunniainainnan *parhaana kehittyvien markkinoiden valuuttajoukkovelkakirjalainana*.

EIP on johtava monikansallinen lainantaja. Sen merkittävä kansainvälisen lainaajan asema näkyy myös monipuolisesta valuuttavalikoimasta. Tätä ilmentää EIP:n laaja toiminta erityisesti Japanin, Aasian ja Tyynenmeren alueen, erityisesti Taiwanin ja Australian markkinoilla, sekä Etelä-Afrikan markkinoilla. Pankki on saavuttanut erinomaiseen maineen ja tehnyt nimensä vahvasti tunnetuksi näiden markkinoiden sijoittajien keskuudessa.

EIP:n toimintaa ohjaa unionipolitiikka, ja pankki on tehnyt sisukkaasti työtä julkisuuspolitiikkansa ja viestinnän avoimuuden edistämiseksi sijoittajilleen. Vuonna 2002 tämänsuuntaisia pyrkimyksiä lisättiin entistä tiiviimmällä sijoittajavuoropuhelulla, joka kattoi mahdollisimman laajasti niin yksityiset kuin yhteisösijoittajat. Lukuisia road show -tilaisuuksia järjestettiin merkittävillä sijoittajapaikoilla eri puolilla maailmaa.

Lainanotto pääomamarkkinoilta

Allekirjoitetut lainat ennen swapeja olivat 38 012 miljoonaa, mikä on 18 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna (2001: 32 305 miljoonaa). EU-valuuttojen osuus

hankitusta rahoituksesta pysyi vakaana ja oli 51 % (2001: 53 %). Lainanotto tapahtui 14 eri valuuttana (2001: 13) ja 219 joukkovelkakirjalainalla (2001: 148).

Varainhankinta swapien jälkeen oli 38 016 miljoonaa 10 valuuttana (2001: 32 172 miljoonaa). Yhteensä 81 prosenttia hankituista varoista (30 763 miljoonaa) swappattiin muiksi valuutoiksi. Syynä tähän olivat tarve sopeutua lainanannon vaatimaan valuutta- ja korkotyyppijakaumaan sekä korkoriskeiltä suojaaminen.

Vaihtuvakorkoisena hankittujen varojen osuus varainhankinnasta swap-sopimusten kanssa oli 86 % (32 491 miljoonaa, vastavasti 25 818 miljoonaa 2001). Kiinteäkorkoisien varainhankinnan määrä puolestaan supistui edellisen vuoden 6 354 miljoonasta 5 525 miljoonaan. Lainojen keskimääräinen juoksuaika oli 6,1 vuotta (2001: 6,3 vuotta).

Velanhoitoon liittyen pankki maksoi ennenaikaisesti takaisin tai lunasti omia lainojaan yhteensä 1 283 miljoonalla (2001: 981 miljoonalla).

EUR: 13 305 miljoonaa ennen swapeja / 22 441 miljoonaa swapien jälkeen

Vuonna 2002 euroja hankittiin 13 305 miljoonaa 19 joukkovelkakirjalainalla, mikä oli 35 % vuotuisesta rahoitusohjelmasta.

Pankki jatkoi viitelainojen liikkeeseenlaskua kolmella EARN-joukkovelkakirjalainalla. Ne järjestettiin EIP:n lainanoton strategian mukaisesti, jolle on tyypillistä täydellinen läpinäkyvyys ja markkinoiden parhaat käytännöt. Lainat olivat:

- 2 miljardin euron korotus huhtikuussa 2005 erääntyvään EARN-lainaan, jonka korko on 3,875 prosenttia (korotuksella lainan koko nousi 5 miljardin euron vähimmäismäärään, jolloin se voidaan ottaa EuroMTS-kaupankäyntijärjestelmään)
- 5 miljardin euron laina, joka erääntyy lokakuussa 2012
- 5 miljardin euron laina, joka erääntyy lokakuussa 2005.

Näiden benchmark-lainojen liikkeeseenlaskut on rakennettu EIP:n kestäväälle strategialle, jonka tavoitteena on valtion lainoihin verrattavan likviditeetin luominen euron markkinoille. Vuoden lopussa EARN-tuottokäyrä sisälsi 11 viitelainaa, jotka erääntyvät vuosina 2003–2012. Lainojen liikkeessä oleva määrä oli yli 50 miljardia euroa. Kaikki lainat olivat mukana sähköisessä MTS-kaupankäyntijärjestelmässä, joista seitsemällä benchmarkilla (arvoltaan 37 miljardia euroa) käytiin kauppaa myös Euro-MTS:ssä. Markkinatakausjärjestelyt tukevat EARN-benchmarkien kaupankäyntiä tällä kauppapaikalla. Järjestelmä varmistaa markkinatakauksen sitoutuneille valtionlainojen veroisen likviditeetin ja loppusijoittajille mahdollisimman alhaisen noteerausten välisen korkoeron.

Pankki lisäsi vuoden aikana tuntuvasti muiden kuin benchmark-luokan euromääräisten tuotteiden liikkeeseenlaskua. Vuoden lopussa liikkeeseenlaskut tällä markkinalohkolla olivat 1 305 miljoonaa euroa (16 lainalla), edellisenä

vuonna vastaavasti 398 miljoonaa (10 lainalla).

Vuoden aikana liikkeeseen laskettiin lukuisia erilaisia tuotteita, jotka oli mitoitettu asiakkaiden toivomusten mukaisesti tyydyttämään sekä yksityisten että institutionaalisten sijoittajien tarpeita.

Vakioehtoiset velkakirjalainat (4 lainaa) nousivat 775 miljoonaan euroon. Näistä kolme lainaa (525 miljoonaa euroa) myytiin pääasiassa Italiaan suuressa määrin institutionaalisille sijoittajille. Neljäs laina tuotiin Benelux-maiden markkinoille, ja se sai hyvän vastaanoton myös piensijoittajien keskuudessa.

Strukturoitujen joukkovelkakirjojen liikkeeseenlaskut (12 lainaa) nousivat 530 miljoonaan euroon. Ensimmäisellä vuosipuoliskolla sijoittajat merkitsivät useita osakesidonnaisia tuotteita. Toisella vuosipuoliskolla sen sijaan kysyntä kohdistui huomattavassa määrin korko-

tuotteisiin. Pankki keskitti liikkeeseenlaskunsa tälle markkinalohkolle kysynnän mukaisesti keskittymällä pääasiallisesti strukturoituihin vaihtuvakorkoisiin, korkoporrasteisiin ja inflaatiosidonnaisiin joukkovelkakirjalainoihin.

USD: 12 920 miljoonaa ennen swapeja / 7 552 miljoonaa swapien jälkeen
(euroina: 14 383 miljoonaa / 8 231 miljoonaa)

Yhdysvaltain dollareita lainattiin 12,92 miljardia dollaria (14,38 miljardia euroa) 36 joukkovelkakirjalainalla. Dollarimääräisiä lainoja otettiin siten toiseksi eniten vuositasolla. Näiden osuus oli 38 prosenttia varainhankinnasta. Dollaristrategiassa painotetaan edelleenkin lainojen hyvää likviditeettiä, läpinäkyvyyttä ja laajaa investoijapohjaa. Se käsittää maailmanlaajuiset joukkovelkakirjaemissiot, suunnatut lainat ja strukturoidut joukkovelkakirjalainat.

EIP:n joukkovelkakirjojen hyväksyminen New Yorkin pörssiin luo edellytykset tavoittaa sijoittajia entistä laajemmin.

Strategiansa mukaisesti EIP jatkoi säännöllisesti suurikokoisten Global-lainojen tarjoamista. Markkinoille tuotiin kolme Global-lainaa. Kunkin lainan suuruus oli kolme miljardia dollaria, mikä on likvidien benchmark-joukkovelkakirjalainojen nykyinen markkinanormi. Liikkeessä olevat US-dollarivelkakirjat tammikuusta 2001 lukien olivat 17 miljardia dollaria. Kaikki liikkeessä olevat maailmanluokan benchmark-joukkovelkakirjat noteerattiin vuoden aikana New Yorkin pörssissä.

Suunnattujen dollarilainojen ansiosta (Japanissa, Asiassa ja Euroopassa) – yhteensä 28 miljardia dollaria – EIP:n joukkolainoista kiinnostuneita dollarisijoittajia voitiin tavoittaa entistä laajemmin. Näihin kuuluu neljä eurodollarilainaa ja kolme vähittäismarkkinoille suunnattua Uridashi-lainaa. Tämän lisäksi markkinoilta nostettiin rahoitusta 1,1 miljardia dollaria strukturoituina lainoina sijoittajien pyynnöstä.

EIP:llä on nyt likvidit viitelainojen markkinat lainojen liikkeessä olevan määrän ollessa 28 miljardia dollaria. Markkinataakaajien antamat reaaliaikaiset hintanoteeraukset ovat myöskin saatavilla Reutersin sivulta "EIBUSD01" ja Bloombergista "EIB<GO>". Pankki pyrki edistämään bondiansa likviditeettiä ja kaupankäyntihintojen läpinäkyvyyttä, missä tarkoituksessa se rohkaisi jälkimarkkinakauppaa markkinataajien välisissä ja markkinataakaajien ja sijoittajien välisissä sähköisissä kauppapaikoissa.

**GBP: 3 872 miljoonaa ennen swapeja /
3 905 miljoonaa swapien jälkeen**
(euroina: 6 180 miljoonaa /
6 227 miljoonaa)

EIP:n Englannin puntaemissiot 25 vuotta sitten (marraskuussa 1977) liikkeeseen lasketusta ensimmäisestä puntalainasta lähtien ovat yhteensä 38 miljardia puntaa. Liikkeeseenlaskuista yli 70 prosenttia toteutettiin vuosina 1998–2002. Liikkeessä olevat EIP:n puntavelkakirjat olivat vuoden 2002 lopussa 33 miljardia puntaa, ja 11 prosenttia puntalainojen indeksissä Gilt-lainojen ulkopuolella.

EIP säilytti asemansa puntamarkkinoiden johtavana liikkeeseenlaskijana, kun mukaan ei lasketa Gilt-lainoja. Pankin osuus vuoden 2002 lainavolyymistä markkinoilla oli noin 6 prosenttia. Tulokseen päästiin investointipohjaa kartuttamalla. Vakuutusyhtiöiden ensimarkkinoilta hankkimat EIP:n punta-joukkovelkakirjat vähenivät vuoden 2000 puntaemissioiden yli 50 prosentista 40 prosenttiin seuraavana vuonna ja 27 prosenttiin vuonna 2002. Viitteitä on nyt saatu siitä, että suunta vuonna 2003 kääntyy nousuun. Yksityissijoittajat, paikalliset viranomaiset ja järjestäjäryhmät lisäsivät osuuttaan sijoittajapohjassa. Muut kuin brittisijoittajat kasvattivat osuuttaan 17:stä 25 prosenttiin lainojen merkinnöistä. Sijoittajapohjaa voitiin parantaa merkittävästi loppuvuonna 2001 käynnistetyllä vähittäismarkkinaohjelmalla. Vähittäismarkkinoille suunnattua vuonna 2006 erääntyvää lainaa, jonka korko on 5 prosenttia, korotettiin vuoden aikana 1,3 miljardiin puntaan. Lisäksi käynnistettiin uusi vuonna 2008 erääntyvä vähittäismarkkinoiden benchmark, jonka korko on 4,5 prosenttia, ja jota korotettiin 400 miljoonaan puntaan. Houkuttelevana piirteenä EIP:n vähittäismarkkinainoissa on se, että niitä ostavat myöskin institutionaaliset sijoittajat ja pankit. Tämä ja kymmenestä pankista muodostuva vähittäismarkkinoi-

den markkinatakaajaryhmä, joista monet antavat hintanoteerauksia auto-maattisissa kaupankäyntijärjestelmis-sään ja jotka ovat sitoutuneet joukkovelkakirjojen markkinatakaajiksi, luovat edellytykset sille, että lainoille voidaan taata jatkuvasti käyvät jälkimarkkinahin-nat. Rahamarkkinarahastojen ja liike- ja keskuspankkien kysynnästä johtuen alkuvuodesta järjestettiin vuonna 2005 erääntyvä 1 miljardin punnan FRN-laina.

EIP:n institutionaalisten benchmarkien likviditeettiä pidettiin jatkuvasti yllä näiden kymmenen markkinatakaaja-pankin välityksellä. Jatkuvamerkintäiset lainat toteutettiin institutionaalisten benchmarkien vuosille 2004, 2005, 2006, 2011, 2021, 2025 ja 2032. Euroweek-lehti totesi, että "koska EIP toimii johdonmukaisen säännöllisesti markki-noilla ja koska se operoi hallittujen benchmark- ja vähittäismarkkinatakaa-jaryhmien kautta, se on säilyttänyt ase-mansa keskeisenä toimijana Gilt-markkinoiden korvaavilla markkinoilla".

Inflaationsidonnaiseen lainaan lisättiin uusi vuonna 2013 erääntyvä erä, joka käytettiin erään yrityslainan rahoittami-seen back-to-back -pohjalta.

Euroopan markkinat

EIP laski liikkeeseen 1,9 miljardin Norjan kruunulainat (EUR 250 milj.) kuudella joukkovelkakirjalla. Tanskan kruunun markkinoille tuotu 400 miljoonan kruu-nun (EUR 54 milj.) 8-vuotinen laina oli yhteensä 16 prosenttia kruunun kansal-listen rahoitusmarkkinoiden ulkopuoli-sista eurobondimarkkinoista.

Keski- ja Itä-Euroopan markkinat

Yhteensä 533 miljoonaa euroa vastaava summa emittoitiin 20 joukkovelkakirja-lainalla – kasvua 75 % edellisestä vuo-desta – seuraavasti: CZK 7,165 miljardia (EUR 232 milj.) ja 7 järjestelyä; HUF 34 miljardia (EUR 139 milj.) ja 6 järjeste-lyä; PLN 591 miljoonaa (EUR 162 milj.) ja 7 järjestelyä. Emissiosummalla EIP oli suurin kotimaiden ulkopuolinen valtiol-linen lainaaja Itä-Euroopan ehdokas-maissa 2002 (katso lähemmin kehystetty teksti).

Aasian ja Tyynenmeren alueen sekä Etelä-Afrikan markkinat

Aasian ja Tyynenmeren alueen sekä Etelä-Afrikan markkinat olivat yhteensä 3,3 miljardia euroa. Se sisälsi puolet pankin joukkovelkakirjalainoista ja 9 prosenttia sen varainhankinnasta vuonna 2002.

Aasian markkinat ovat keskeinen alue EIP:n liikkeeseenlaskustrategiassa ja se hyötty jatkuvasti vankasta nimestään alueella paikallisten valuuttojen mää-räisten liikkeeseenlaskujensa kautta. Tällä tavoin sillä on mahdollisuus laajen-taa sijoittajapohjaansa ja lisätä innova-tiivisia tuotteitaan. Japanin emissiot vuoden aikana käsittivät strukturoituja lainoja pankin EMTN-ohjelman ulkopuo-lella; innovatiivisen strukturoidu Samu-rai-joukkovelkakirjalainan (145,8 mrd. jeniä eli 1 245 miljoonaa euroa 83 lai-nalla); ja kuusi USD- ja AUD-määräistä 'Uridashi'-lainaa. Vuosi oli siten ennätyk-sellinen. Pankki oli vuonna 2002 merkit-tävin monikansallinen lainaaja Taiwanin

markkinoilla 15 miljardin joukkovelka-kirjalainoilla uusina Taiwanin dollareina (NTD) (EUR 458 milj.). Euroweek palkitsi EIP:n vuoden parhaasta Taiwanin dollari-bondista.

Pankki teki kolme Australian dollari-määräistä 'Uridashi'-joukkovelkakirjalai-naa (EUR 1,29 mrd.). Näistä viimeisin oli yhteensä 1,285 miljardia dollaria (EUR 718 milj.), ja se oli kaikkien aikojen suu-rin kansainvälinen AUD-laina nettotuo-ton laskemisen mukaan. Sen merkitsi-jöinä oli yli 34 000 yksityissijoittajaa Japanista. Pankki myös toteutti onnistu-neesti Hongkongin dollarilainan ja Uuden Seelannin dollarilainan.

EIP oli jälleen randimarkkinoiden suurin kansainvälinen lainaaja. Liikkeeseenlas-kut olivat yhteensä 1,1 miljardia randia (EUR 109 milj.) ja ne toteutettiin kah-deksalla lainajärjestelyllä.

Pääomamarkkinatoiminta ehdokasmaiden valuutoissa

Varainhankinta paikallisissa valuutoissa tapahtuvaa lainanantoa varten Euroopan unionin uusissa jäsenmaissa ja näiden markkinoiden kehittäminen ovat pankin viime vuosien päätavoitteita. EIP käynnisti ensimmäisen EU:n jäsenyyttä hakevan maan valuuttamääräisen (CZK) joukkovelkakirjalainansa vuonna 1996, ja on siitä lähtien pyrkinyt olemaan tiennäyttäjänä ja tukijana näiden markkinoiden kehittämisessä.

Alkuvaiheessa pankin oli keskityttävä perustyöhön; sen oli käytävä keskusteluja pääomamarkkinallaisista säännöistä markkinaviranomaisten ja muiden osapuolten kanssa tehokkaiden liikkeeseenlaskutapojen luomiseksi paitsi kansainvälisille markkinoille myös mahdollisimman laajoille kohdealueen kotimaisille joukkovelkakirjamarkkinoille. Tämän myötä kotimaiset velkaemissio-ohjelmat järjestettiin Unkarissa, Tšekin tasavallassa ja Puolassa vuosina 1997–2001.

EIP pystyy tarjoamaan joukkovelkakirjojaan sekä kotimaisille että kansainvälisille sijoittajille, mistä johtuen **EIP:stä on tullut alueen johtava liikkeeseenlaskija (kotimaan valtion liikkeeseenlaskijoiden ulkopuolella) sen markkinaosuuden ollessa lähes 13 prosenttia**. Liikkeeseenlaskut ehdokasmaiden valuutoissa 2002 olivat yhteensä 535 miljoonaa euroa. Vuotuinen emissiovolyymi kasvoi yli 75 prosenttia edellisestä vuodesta. Ehdokasmaiden valuuttamääräisen emissiotoiminnan yhdistetty kasvu neljän viime vuoden ajalta oli yli 50 prosenttia vuodessa.

Pankki suuntaa strategista painopistettään yhä enemmän likvidien, kooltaan viitelainojen veroisten lainojen kehittämiseen, laina-aikojen pidentämiseen sekä uusien lanausinstrumenttien tarjoamiseen kyseisissä valuutoissa sijoittajille. Tämän myötä pankki emittoi vuoden aikana 15-vuotisen Puolan zloty-lainan ja 20-vuotisen Tšekin kruunu -lainan. Kesäkuussa liikkeeseen laskettiin kaikkien aikojen ensimmäinen eurosidonnainen Unkarin forintti -laina porrasteisena (step-down) eurosidonnaisena lainana. Se oli suunniteltu kansainvälisiä sijoittajia varten, jotka etsivät tilaisuuksia HUF/EUR-kursien lähentymisestä. Euroweekin vuoden 2002 luokituksessa laina sijoitettiin ykkössijalle kehittyvien maiden lainoista.

EIP aikoo kasvattaa lainanantoa paikallisissa valuutoissa alueella. Tästä johtuen on odotettavissa, että emissiotoiminta jatkaa kasvuaan paikallisissa valuutoissa vuonna 2003 ja sen jälkeen. Samalla EIP miettii pääomamarkkinatoimintansa laajentamista muihin hakijamaiden valuuttoihin.

EIP:n emissiot hakijamaiden valuutoissa (miljoonaa euroa)

	1998	1999	2000	2001	2002
Kotimaiset emissiot	28	134	83	61	212
Kansainväliset emissiot	73	66	121	243	323
Yhteensä	101	200	204	304	535

Yhteistyössä pankkien kanssa

EIP-ryhmällä on vankkaa yhteistoimintaa muiden pankkien kanssa, joka koskee ottolainausta pääomamarkkinoilta, antolainaustoimintaa, pääomarahastosijoittamista sekä takaustoimintaa. Yhteistyön ansiosta EIP-ryhmä pystyy:

- osallistumaan lukuisten suurten yksittäisten hankkeiden rahoittamiseen turvautumalla sopivissa tapauksissa välittäjiä kautta tapahtuvaan rahoitukseen
- saamaan riittävät vakuudet yksityisten yksittäisten hankkeiden rahoitukselle, sillä kolmannes EIP:n takuista on pankkien ja rahoituslaitosten antamia
- toimimaan katalysaattorina kokemuksensa ansiosta pitkäaikaista rahoitusta vaativien projektien arvioinnista muodostettaessa taloudellisesti vankkoja rahoitusyndikaatteja, jolloin hankerahoituksen korot ja laina-ajat saadaan mahdollisimman edullisiksi
- edistämään paikallisten viranomaisten sekä pienten ja keskisuurten infrastruktuurihankkeiden toteuttajien rahoituksen saantia antamalla pankkien käyttöön globaalilainoja
- tukemaan globaalilainatoiminnallaan tai tytäryhtiönsä EIR:n toiminnalla pk-yritystoimintaa niiden rahoitusympäristöä parantamalla ja vetämällä mukaan pk-sektorille pankkirahoitusta.

EIP-ryhmän monipuolinen ja tehokas tuotevalikoima ovat todistuksena pankkien kanssa tehtävästä yhteistyöstä.

EIP:n globaalilainat ovat tärkeä tuote pieniä ja keskisuuria investointihankkeita varten. Ne välitetään unionin ja ulkopuolisten pankkien ja muiden rahoituslaitoksen kautta, joita nykyisin on noin 280. Globaalilainat vaikuttavat paikallisen rahoitussektorin kehittymiseen; niiden avulla pk-yritykset ja paikalliset viranomaiset voivat myöskin säilyttää kosketuksen paikallispankkeihin. Globaalilainat ovat laajentuneet koskemaan uusia toimialoja ja niiden käyttöä on laajennettu myös aluepankkeihin – ne ovat vastaus tavoitteeseen, jolla halutaan tukea investointeja unionin epäsuotuisilla alueilla – sekä erikoistuneisiin välittäjiin muun muassa ympäristö- ja audiovisuaalialalla sekä korkean teknologian alalla.

EIP huolehtii myös keskikokoisten ja suurehkojen hankkeiden yhteisrahoituksesta. Se toimii pankkien täydentäjänä myöntämällä pitkäaikaista rahoitusta joko strukturoituna rahoituksena tai välittäjärahoituksena. Tällä tavoin yritykset saavat käyttöönsä entistä monipuolisemmat rahan lähteet ja rahoitusmuodot EIP-rahoituksen optimoidessa niiden kehityssuunnitelmat. EIP laajentaa jatkuvasti tuotevalikoimaansa siten, että se voi vastata talouden tarpeisiin. Se pohtii yhteisymmärryksessä eurooppalaisten pankkikumppaneidensa kanssa niitä keinoja, joilla voidaan määritellä keskikokoisten yritysten tarpeisiin sopeutuva uudenlainen luotonanto.

EIP toimii unionissa ja kolmansissa maissa ja sillä on mahdollisuudet yhteistyössä pankkien kanssa tukea suurten toimijoiden ryhmästrategioita edistäessään niiden hankkeita EU:ssa kuten myös niiden

suoria ulkomaisia sijoituksia kolmansiin maihin.

EIR omalta osaltaan on myös lähellä rahoitus- ja pankkisektoria, joko:

- riskipääomarahastojen rahoittamisessa; rahastojen toimintaa hoitaa osaksi pankkiryhmiä erityiset tytäryhtiöt, tai
- takausjärjestelyillään pankkien myöntämille pk-yritysten investoinneille.

Molemmissa tapauksissa EIP antaa käyttöön kokemuksensa ja lisää arvoa voimakkaasti.

EIP-ryhmän toiminta

EU:n toimielinten kumppani lähellä kansalaisyhteiskuntaa

EIP on julkinen rahoituslaitos, jonka toiminnan perimmäinen tarkoitus on tukea Euroopan unionin tavoitteita. Se tarkoittaa niiden investointipolitiikkojen toimeenpanoa, jotka pankin valtuusto on määritellyt Eurooppa-neuvostojen hahmottelemissa kehyksissä. EIP ja sen tytäryhtiö EIR pitävät tärkeänä, että toiminta on tulokSELLISTA. Tähän liittyy vaatimus tehokkaasta viestinnästä sekä tahto solmia yhteistoimintasuhteita kaikkien sidosryhmien kanssa.

Yhteistoimintasuhteet euroedustajiin

EIP koko EIP-ryhmän edustajana tehosti vuonna 2002 vuoropuhelua **Euroopan parlamentin** kanssa. Vuoropuhelusta todistaa pankin osallistuminen parlamentin valiokuntien, etenkin talous- ja raha-asioiden valiokunnan, moniin kokouksiin. Tämän vuoropuhelun huipputietä oli pankin toiminnan seuranta koskevan kertomuksen käsittely marraskuussa 2002 parlamentin täysistunnossa, johon EIP:n pääjohtaja osallistui. Pankin hallituksen jäsenten ja parlamentaarikkojen ajatustenvaihdon avulla Euroopan unionin kansalaisten edustajat voivat perehtyä lähemmin EIP-ryhmän toimintaan. Samalla ryhmällä on mahdollisuus kuulla suoraan Euroopan parlamentin EU-politiikkoja koskevat prioriteetit. Jatkuvien työskentelysuhteiden ansiosta parlamentti voi myöskin yhteensovittaa EIP-ryhmän toiminnan omaan lainsäädäntätööhönsä, budjettivallan käyttöön ja poliittiseen valvontaan. Samalla parannetaan unionin toimien johdonmukaisuutta palvelemaan EU-kansalaisten yhteistä hyvää.

Toiminnan avoimuutta on pyritty lisäämään myös lähestymällä **Euroopan talous- ja sosiaalikomiteaa** hyödyntämällä komitean vahvistunutta asemaa – siten kuin Nizzan sopimus sen määrittelee – sopimuspuolena Euroopan unionin päättävien elinten ja kansalaisyhteiskunnan välillä. Vastauksena komitean puheenjohtajan ja jäsenistön Luxemburgin vierailuun pankin pääjohtaja piti puheen tammikuussa TSK:n täysistunnossa.

*Philippe Maystadt
Euroopan parlamentin
täysistunnossa*

Yhteistyö neuvoston kanssa

EIP osallistuu säännöllisesti **Ecofin-neuvoston** ja sen valmistelevien työryhmien ja komiteoiden toimintaan, ja asettaa käytettäväksi investointirahoitusta koskevan kokemuksensa.

Vuosi 2002 lisäksi osoitti vakuuttavasti, että **Eurooppa-neuvosto** kääntyy entistä useammin pankin tai EIR:n puoleen toteuttamaan uusia yhteisön toimia, jotka edellyttävät pankki- tai rahoitusinstrumenttien käyttöä. Näkyvä esimerkki oli maaliskuussa kokoon-tuneen *Barcelonan* huippukokouksen ja kesäkuussa kokoon-tuneen *Sevillan* huippukokouksen EIP-ryhmälle antama evästyshoito rahoituksen lisäämiseksi tiedon ja osaamisen sekä innovaatioiden alueilla ja rahoitusyhteistyön vahvistamiseksi Välimeren alueen kumppanuusmaiden kanssa. Sen lisäksi, että *Kööpenhaminan* huippukokous joulukuussa sai päätökseen laajentumiseen liittyvät institutionaaliset ja juridiset näkökohdat – joihin sisältyivät EIP:tä koskevat järjestelyt – se myös painotti sitä ratkaisevaa roolia, joka EIP:n lainoilla on hakijamaiden jäsenyysohjelmissa ja integroitumisprosessissa.

Merkille pantava tapahtuma oli edelleen marraskuinen "kilpailuneuvoston" kokous, joka kokosi yhteen EU:n teollisuus- ja tutkimusministerit. Neuvosto kannusti EIP-ryhmää kasvattamaan uusien teknologioiden rahoitusta, joka suunnataan erityisesti voimakkaasti kehittyvien yritysten oman pääoman vahvistamiseen.

Suhteita Euroopan komissioon lujitetaan

EIP-ryhmä on myös tiivistänyt toiminnallisia suhteitaan **komissioon** niin, että voidaan taata pankin lainojen, EIR:n toimien ja unionin budjettivarojen mahdollisimman

tehokas yhteisvaikutus yhteisten tavoitteiden tueksi. Komission kuulemismenettelyjä pankin lainanantoon liittyvissä ehdotuksissa tehostettiin ja solmittiin merkittävät ympäristönsuojelusopimus ja tietoyhteiskunta-alan sopimus. Lisäksi sopimus, joka koskee molempien toimielinten toiminnan täydentävyyttä tutkimus- ja kehitystoiminnan alueella Euroopassa, tuotti vuonna 2002 kiistattomia tuloksia. Siitä ovat todistamassa kuudennen tutkimuksen puiteohjelman yhteydessä toteutetut synergiat ja lukuisat merkittävät yhteisrahoitushankkeet tutkimuksen alueella.

Komission jäsenten ja pankin hallituksen välille on nyt vakiintunut käytäntö vuositaisesta tapaamisesta. Tämän lisäksi tulevat noin viisitoista työkokousta molempien laitosten ylijohtajatasolla. Kokousten tarkoitus on toimintasuhteiden syventäminen seuraavilla alueilla: aluekehitys, hakijamaiden valmistaminen EU-jäsenyyteen, tutkimus ja kehitys, yritysten kilpailukykyyn parantaminen, tietoyhteiskunta, koulutus ja kulttuuri (audiovisuaaliala mukaan lukien), kehitysyhteistyö kolmansien maiden, Välimeren maiden ja etenkin Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren (AKT) kehitysmaiden hyväksi.

Komissio ja Euroopan investointirahasto allekirjoittivat vuonna 2001 varainhoitosopimuksen, jolla EIR sai hoitaakseen yritystoiminnan pääosaston operatiivista budjetin yritystoimintaa tukevan monivuotisen ohjelman puitteissa (MAP). Tämän sopimuksen jatkeeksi rahasto ja komission aluepolitiikan pääosasto ovat sopineet rahaston neuvoja antavasta roolista pieniä ja keski-suuria yrityksiä tukevan riskipääomarahoituksen ja takaustoiminnan kehittämiseksi kehityksestä jälkeen jääneillä EU:n alueilla.

Toiminnan avoimuus ja kansalaiskeskustelu

EIP tehosti vuoden aikana toimintatapaan, joilla pyritään edistämään toiminnan **avoimuutta**. Pankki hyväksyi uuden tiedotuspoliittisen lausuman sekä omien asiakirjojensa julkisuutta koskevat säännöt, joissa noudatetaan alan edistyskäsimmään lainsäädännön periaatteita ja rajoituksia [neuvoston asetus (EY) N° 1049/2001]. Pankki pitää kohtuullisena, että yleisö osoittaa kiinnostustaan sen toimintaa kohtaan. Se onkin ottanut tavoitteekseen antaa kattavasti tietoja toimintatavastaan, toiminnoistaan ja hankkeistaan samalla kun se pyrkii tasapainoon toimintojensa pankkisuhteiden edellyttämässä luottamuksellisuudessa ja päätöksentekoprosessinsa itsenäisyydessä.

Jotta näihin tavoitteisiin päästäisiin, EIP on merkittävästi kehittänyt Internet-sivustoaan (www.bei.org). Verkkosivuilla vierailee vuodessa yli 850 000 kävijää ja se on tärkein osapuoli pankin ja yleisön välillä. EIP julkaisee vastedes verkossa seuraavat tiedot:

- **Pankin toimintastrategiat** toimintasuunnitelman ja toimialakohtaisten politiikkojen verkkoesittelyllä. Tärkeässä asemassa ovat etenkin ympäristöpolitiikka, kestävä kehitys, ilmastomuutoksen hallinta, uusiutuvien energiamuotojen edistäminen sekä hakijamaiden valmistaminen EU-jäsenyyteen.
- **Luettelon hankkeista**, joiden rahoitusmahdollisuudet ovat arvioitavina. Pankki tai hankkeen toteuttaja voivat rajoittaa tietojen julkaisemista, jos tällainen rajoitus on perusteltu luottamuksellisiin taloudellisiin tai

rahoituksellisiin etuuksiin liittyvistä syistä. Jokaisen julkaistun hankkeen yhteydessä esitetään yksityiskohtaiset tiedot investointikohteen tärkeistä osatekijöistä.

- **Lyhyitä selostuksia** yksityiskohtineen sellaisista jo rahoitetuista hankkeista, jotka ovat eturyhmien erityisen huomion kohteena.
- Selostuksia hankkeiden **arviointimenettelyistä ja -menetelmistä**, hankkeen elinkaaresta sekä rahoitettujen hankkeiden seurantarakenteista.

Toiminnan avoimuutta edistetään myös *kansalaisjärjestöjen kautta käytävällä säännöllisellä kansalaiskeskustelulla*. Pankki osallistui vuoden aikana neljään kansalaisjärjestöjen kokoukseen, joiden aiheet liittyivät pankin toiminnan eri alueisiin. Pankki puolestaan järjesti kesäkuussa Kööpenhaminassa paneelikeskustelutilaisuuden, jossa käsiteltiin kestävä kehitys ja toimenpiteitä Itämeren pilaantuneiden vesiolojen parantamiseksi. Erityinen istunto järjestettiin myös kansalaisjärjestöille EIP:n uudesta tiedotuspolitiikasta. Tämän ohella pankki kävi edelleenkin kirjeenvaihtoa sekä vaihtoi tietoja useiden järjestöjen kanssa, jotka kantoivat huolta rahoitettaviksi soveltuvista hankkeista. Lisäksi vastattiin useisiin korkeakoulujen tutkijoiden tiedusteluihin pankin toimintaa käsitteleviin tutkimuksiin liittyen.

EIP:n hallinto

EIP:n valtuuston muodostavat kunkin EU:n jäsenmaan nimeämät ministerit, tavallisesti valtiovarainministerit. Valtuusto vahvistaa luotonantopolitiikan yleiset suuntaviivat, vuosittaisen tilinpäätöksen, päättää unionin ulkopuolelle suuntautuvista rahoitus-toimista ja pääoman korottamisesta. Se myös nimittää hallintoneuvoston, hallituksen ja tarkastuskomitean jäsenet.

Valtuusto istunnossa

Hallintoneuvosto vastaa siitä, että pankkia johdetaan perustamissopimuksen ja EIP:n perussäännön määräysten sekä valtuuston vahvistamien yleisten suuntaviivojen mukaisesti. Sillä on yksinomainen toimivalta päättää antolainauksesta, takauksista ja ottolainauksesta. Valtuusto nimittää hallintoneuvoston jäsenet viideksi vuodeksi kerrallaan jäsenvaltioiden ehdotuksesta, ja he ovat vastuussa yksinomaan pankille. Sama jäsen voidaan valita uudeksi toimikaudeksi. Hallintoneuvosto koostuu 25 jäsenestä ja 13 varajäsenestä, joista jäsenvaltiot nimeävät vastaavasti 24 ja 12. Euroopan yhteisöjen komissio nimeää yhden jäsenen ja yhden varajäsenen.

Hallitus on kollegiaalinen, kokopäivätoiminen toimeenpaneva elin. Hallituksessa on kahdeksan jäsentä. Se vastaa puheenjohtajan alaisena ja hallintoneuvoston valvonassa EIP:n juoksevien asioiden hoitamisesta. Se tekee hallintoneuvostolle päätösesityksiä ja varmistaa niiden toimeenpanon. Puheenjohtaja tai hänen ollessa estynyt, yksi varapuheenjohtajista, toimii hallintoneuvoston puheenjohtajana. Hallituksen jäsenet ovat vastuussa yksinomaan pankille. Valtuusto nimittää jäsenet hallintoneuvoston esityksestä kuudeksi vuodeksi kerrallaan.

Tarkastuskomitea koostuu kolmesta jäsenestä, jotka valtuusto nimittää kolmivuotiskaudeksi kerrallaan. Sama jäsen voidaan valita uudeksi toimikaudeksi. Tarkastuskomiteaan on kuulunut vuodesta 1996 lähtien myös huomioitsija, joka nimetään vuosittain yhden vuoden toimikaudeksi. Tarkastuskomitea on itsenäisessä asemassa ja työstään suoraan valtuustolle vastuussa oleva elin, joka tarkastaa pankin toiminnan ja kirjanpidon säännönmukaisuuden. Valtuusto ottaa huomioon tarkastuskomitean kertomuksen ja johtopäätökset sekä tarkastuskomitean lausunnon ennen hallintoneuvoston laatiman vuosikertomuksen hyväksymistä.

Tarkastuskomitea

Laajentumisen vaikutukset EIP:n hallintoon

Euroopan unionin laajentuminen vuonna 2004 kymmenellä uudella jäsenmaalla ja pian tämän jälkeen vielä kahdella uudella jäsenmaalla vaativat liittymissopimuksen liitteenä olevan EIP:n perussäännön mukauttamista. Ecofin-neuvoston istunnossa 5. marraskuuta 2002 lyötiin lukkoon joukko päätöksiä, jotka koskevat pankin pääoman ja hallinnon mukauttamista. Liittymissopimukseen liitettyä pöytäkirjalla tehdään vastaavat muutokset EIP:n perussääntöön.

Pääoma: Valtuuston kesäkuussa 2002 tekemästä päätöksestä riippumatta korottaa pankin pääomaa 1. tammi-kuuta 2003 (sadasta 150 miljardiin euroon) kymmenen uuden jäsenvaltion on määrä merkitä pankin pääomaa liittymissopimuksen tullessa voimaan 1. toukokuuta 2004. Näiden osuus pankin pääomasta tulee heijastamaan niiden taloudellista painoarvoa EU:ssa (BKT:n laskemisen kautta), kuten tilanne on nykyisten jäsenmaiden kohdalla. Merkityn ja maksetun pääoman osuus on aikataulutettu maksettavaksi kahdeksana eri suorituksena.

Samalla Espanja korottaa osuuttaan noin 10 prosenttiin merkitystä pääomasta lisärahoitusosuudella, joka maksetaan niin ikään kahdeksana eri suorituksena.

Tämän jälkeen pankin merkitty pääomaa nousee yli 163,7 miljardiin euroon.

Valtuusto: Jokainen uusi jäsenmaa saa valtuustoon oman edustajansa. Tämä on tavallisesti valtiovarainministeri.

Hallintoneuvosto: Jotta päätöksentekojärjestelmä ei tukkeutuisi unionin laajentuessa päätettiin, että 10 uuden uuden tullessa mukaan jokaisella jäsenmaalla on oikeus ainoastaan yhteen edustajaan hallintoneuvostossa. Tämän jälkeen hallintoneuvosto käsittää 25 jäsentä ja lisäksi Euroopan komissiota edustavan yhden jäsenen. Varajäsenten lukumääräksi määrättiin 16 jäsentä. Maiden on siten liityttävä

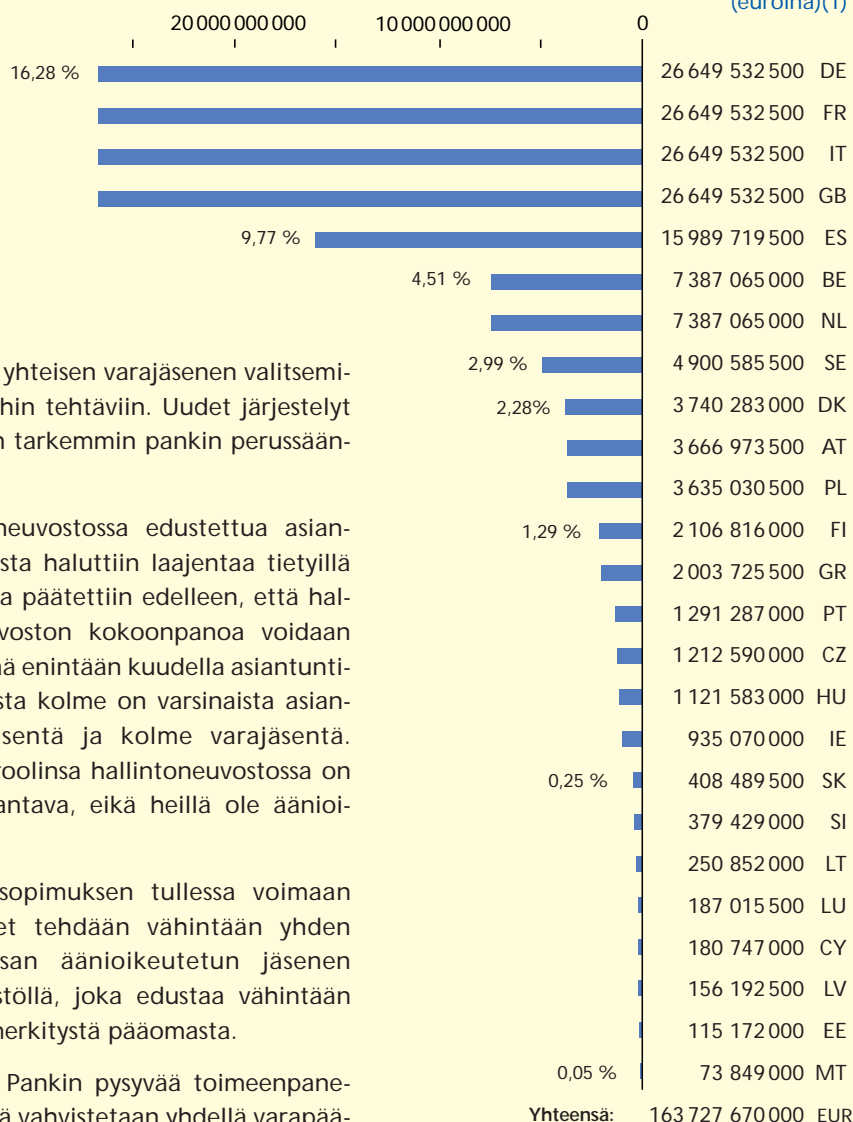
ryhmiksi yhteisen varajäsenen valitsemiseksi näihin tehtäviin. Uudet järjestelyt esitetään tarkemmin pankin perussääntönsä.

Hallintoneuvostossa edustettua asian-
tuntemusta haluttiin laajentaa tietyillä
alueilla ja päätettiin edelleen, että hal-
lioneuvoston kokoonpanoa voidaan
täydentää enintään kuudella asiantunti-
jalla, joista kolme on varsinaista asian-
tuntijajäsentä ja kolme varajäsentä.
Heidän roolinsa hallintoneuvostossa on
neuvoa-antava, eikä heillä ole äänioi-
keutta.

Liittymissopimuksen tullessa voimaan
päätökset tehdään vähintään yhden
kolmasosan äänioikeutetun jäsenen
enemmistöllä, joka edustaa vähintään
puolta merkitystä pääomasta.

Hallitus: Pankin pysyvää toimeenpane-
vaa elintä vahvistetaan yhdellä varapää-
johtajan paikalla, minkä jälkeen halli-
tuksen jäsenluku nousee kahdeksasta
yhdeksään. Lisäyksessä on otettu jo
huomioon laajentumisen toinen vaihe.

EIP:n pääoman jakauma vuoden 2004 jälkeen
(euroina)(1)

(1) Uusille jäsenmaille ilmoitetut rahamäärät ovat viitteellisiä ja ne perustuvat Eurostatin julkaisemiin ennusteisiin vuodelle 2002 (New CRONOS).

Hallitus

*Hallintokollegio ja
valvonta-alueiden jakautuminen*

Wolfgang ROTH
Varapääjohtaja

- Rahoitus Saksassa sekä Keski- ja Itä-Euroopan jäsenyyttä hakeneissa maissa
- Tiedottaminen ja viestintä
- Tasa-arvoiset mahdollisuudet
- Pääkonttorin laajennus ja rakennukset
- EBRD:n hallintoneuvoston varajäsen

Philippe MAYSTADT

EIP:n pääjohtaja ja hallintoneuvoston puheenjohtaja

- Suhteet Euroopan parlamenttiin
- Institutionaaliset kysymykset
- Yhteydet talousohjaukseen ja sisäisen tarkastuksen yksikköön
- Luottoriskit
- Henkilöstö
- EBRD:n hallintoneuvoston jäsen

Ewald NOWOTNY
Varapääjohtaja

- Rahoitus Itävallassa, Ruotsissa, Suomessa, Islannissa, Norjassa, Sloveniassa, Turkissa ja Balkanin maissa; suhteet Sveitsiin
- Talous- ja rahoitustutkimus
- Euroopan laajuiset verkot
- Pohjoinen ulottuvuus
- NIB-yhteydet

Peter SEDGWICK
Varapääjohtaja

- Rahoitus Yhdistyneessä kuningaskunnassa
- Ympäristönsuojelu
- Suhteet kansallaisjärjestöihin; toiminnan avoimuus ja läpinäkyvyys
- Toimintariskit
- Sisäinen ja ulkoinen tarkastus sekä suhteet tarkastuskomiteaan
- Suhteet Euroopan tilintarkastustuomioistuimeen
- EIR:n hallituksen jäsen

Isabel MARTÍN CASTELLÁ
Varapääjohtaja

- Rahoitus Espanjassa, Portugalissa, Belgiassa, Luxemburgissa, Aasiassa ja Latinalaisessa Amerikassa
- Strukturoitu rahoitus ja uudet lainausvälineet; Arvopaperistaminen
- Lakiasiat (operaatiot)
- IADB- ja AsDB-yhteydet

Michael G. TUTTY
Varapääjohtaja

- Rahoitus Irlannissa, Tanskassa, Alankomaissa, AKT-maissa ja Etelä-Afrikassa
- Cotonoun sopimuksen Investointikehys
- Rahoitettavien hankkeiden arviointi ja hankkeiden jälkiarviointi
- Aluekehitys
- Globaalilainat (yleiset kysymykset)
- Ammatillinen koulutus
- AfDB-yhteydet

Gerlando GENUARDI
Varapääjohtaja

- Rahoitus Italiassa, Kreikassa, Kyproksella ja Maltalla
- Talousarvio
- Laskenta ja rahoitusohjaus
- Tietotekniikka

Philippe de FONTAINE VIVE CURTAZ
Varapääjohtaja

- Rahoitus Ranskassa, Maghreb- ja Machreck-maissa, Israelissa sekä Gazan ja Länsirannan alueilla
- Euroopan unionin ja Välimeren alueen investointijärjestely ja -kumppanuus
- Rahapolitiikka
- Pääomamarkkinat
- Varainhallinta

Organisaatio

(Tilanne 1. kesäkuuta 2003)

Pääsihteeristö / Lakiasiat

Eberhard UHLMANN
Pääsihteeri ja
Ylijohtaja - Lakiasiat

Tarkastajien suositusten seuranta

Konsernin kehittäminen
Helmut KUHRT

*Voimavarat ja
laajentuminen*
Ferdinand SASSEN

Yleishallinto

Rémy JACOB
Apulaispääsihteeri

Tiedotus ja viestintä

Henry MARTY-GAUQUIÉ
Johtaja

Viestintä ja avoimuus
Adam McDONAUGH
Patricia TIBBELS

Suhteet tiedotusvälineisiin
Paul Gerd LÖSER

Arkistopalvelu ja tietopalvelu
Marie-Odile KLEIBER
Apulaisjohtaja
Duncan LEVER

Hankinnat, hallintopalvelut
Manfredo PAULUCCI de CALBOLI

Tilahallinto
Agustin AURIA

Käännöspalvelut
Georg AIGNER
Kenneth PETERSEN

Lainopilliset palvelut - Luotonanto

Alfonso QUEREJETA
Johtaja

Toiminnan periaatteet ja Balkanin maat
Roderick DUNNETT
Apulaisjohtaja

Saksa, Itävalta, uudet jäsenmaat
Gerhard HÜTZ
Gian Domenico SPOTA

Espanja, Portugali
Ignacio LACORZANA

*Yhdistynyt kuningaskunta, Irlanti,
Pohjoismaat*
Patrick Hugh CHAMBERLAIN

Belgia, Ranska, Luxemburg, Alankomaat
Pierre ALBOUZE

Kreikka, Italia, Kypros, Malta
Manfredi TONCI OTTIERI

*Välimeren maat (FEMIP), Afrikan, Karibian ja
Tyynenmeren maat (Cotonoun
Investointikehitys), Aasia ja Latinalainen
Amerikka*
Regan WYLIE-OTTE

Toimielinten väliset asiat ja Brysselin konttori

Dominique de CRAYENCOUR
Johtaja

Jack REVERSADE

Lainopilliset palvelut - Yhteisön asiat ja rahoitusasiat

Marc DUFRESNE
Johtaja

Jean-Philippe MINNAERT
(Tietosuojavaltuutettu)
Luigi LA MARCA

*Rahoitusasioihin liittyvät lainopilliset
aspektit*
Nicola BARR

*Institutionaalsiin asioihin ja
henkilöstöasioihin liittyvät juridiset
aspektit*
Carlos GOMEZ DE LA CRUZ

Suunnittelu, budjetointi, budjettiseuranta
Theoharry GRAMMATIKOS
Apulaisjohtaja

Institutionaaliset asiat
Evelyne POURTEAU
Apulaisjohtaja

Gudrun LEITHMANN-FRÜH

*Pankin johtotelimet, johdon sihteeristö,
protokolla*
Hugo WOESTMANN
Apulaisjohtaja

Lainanantotoiminnon johto – Eurooppa

Terence BROWN
Ylijohtaja

Yhdistynyt kuningaskunta, Irlanti ja Pohjoismaat

Thomas BARRETT
Johtaja

Pankit, teollisuus, arvopaperistaminen
Bruno DENIS

Rahoitukselliset infrastruktuurit
Tilman SEIBERT
Alain TERRAILLON

*Strukturoitu rahoitus, julkis-yksityiset yhteis-
hankkeet*
Cheryl FISHER

Pohjoismaat
Michael O'HALLORAN

Espanja ja Portugali

Johtaja

*Espanja - Julkis-yksityiset yhteishankkeet,
infrastruktuuri, sosiaali- ja kaupunkisektorit*
Christopher KNOWLES
Marguerite McMAHON

*Espanja - Pankit, teollisuus, energia,
tietoliikenne*
Fernando de la FUENTE

Madridin konttori
Alberto BARRAGÁN

Portugali
Rui Artur MARTINS

Lissabonin konttori
David COKER

Ranska ja Benelux-maat

Laurent de MAUTORT
Johtaja

Ranska - Infrastruktuuri
Jacques DIOT

Ranska - Yritykset
Constantin SYNADINO

Belgia, Luxemburg, Alankomaat
Henk DELSING
Apulaisjohtaja

Saksa ja Itävalta

Joachim LINK

Johtaja

Berliinin konttori
Franz-Josef VETTER

Saksa - pohjoiset osavaltiot

Peggy NYLUND GREEN

Saksa - eteläiset osavaltiot

Heinz OLBERS

Itävalta, energia ja tietoliikenne Saksassa

Paolo MUNINI

Uudet jäsenmaat

Emanuel MARAVIC

Johtaja

Viro, Latvia, Liettua Puola, Euratom
Grammatiki TSINGOU-PAPADOPETROU
Apulaisjohtaja

Unkari, Slovenia
Cormac MURPHY

Bulgaria, Romania
Rainer SAERBECK

Tsekin tasavalta, Slovakia
Jean VRLA

Suorat ulkomaiset sijoitukset ja rahoituslaitokset

Italia, Kreikka, Kypros ja Malta

Thomas HACKETT

Johtaja

Infrastrukturi
Bruno LAGO
Apulaisjohtaja

Energia, ympäristö, tietoliikenne
Alexander ANDÖ

Teollisuus, pankit
Jean-Christophe CHALINE

Kreikka
Themistoklis KOUVARAKIS

Toiminnan tuki

Jürgen MOEHRKE
Operatiivisten toimintojen pääkoordinaattori

Koordinointi
Dominique COURBIN
Richard POWER

Tietojenkäsittely ja tietohuolto
Thomas FAHRTMANN

Luottotuki
Ralph BAST

Luotonantotoiminnon johto – Muut maat

Jean-Louis BIANCARELLI
Ylijohtaja

Neuvontapalvelut: Kehitysyhteistyöhön liittyvät taloudelliset kysymykset

Daniel OTTOLENGHI
Kehitysasiain pääekonomisti
Apulaisjohtaja

Välimeren maat / FEMIP ja Balkanin maat

Antonio PUGLIESE
Johtaja

Yksityissektorin tuki
Alain SÈVE

Maghreb-maat
Bernard GORDON

Machrek-maat, Lähi-itä
Jane MACPHERSON

Kairon konttori
Luigi MARCON

Turkki, Balkanin maat
Patrick WALSH

Afrikka, Karibia ja Tyyni meri (Cotonoun Investointikehys)

Martin CURWEN
Johtaja

Voimavarat ja kehittäminen
Jacqueline NOËL
Apulaisjohtaja
David WHITE

Salkunhoito ja strategiat
Flavia PALANZA

Länsi-Afrikka ja Sahelin alue
Gustaaf HEIM

Keski- ja Itä-Afrikka
Tassilo HENDUS

Eteläinen Afrikka, Intian valtameri
Justin LOASBY

Karibia, Tyynimeri
Stephen MCCARTHY

Aasia ja Latinalainen Amerikka
Claudio CORTESE
Johtaja

Latinalainen Amerikka

Aasia
Matthias ZÖLLNER

Rahoitus ja varainhoito

René KARSENTI
Ylijohtaja

Pääomamarkkinat

Barbara BARGAGLI PETRUCCI
Johtaja

Euro
Carlos FERREIRA DA SILVA

Eurooppa (euron ulkopuoliset valuutat), Afrikka
David CLARK

Amerikka, Aasia, Tyynimeri
Carlos GUILLE

Sijoittajasuhteet ja markkinointi

Varainhallinta

Anneli PESHKOFF
Johtaja

Likviditeetin hallinta
Francis ZEGHERS

Tasehallinta
Jean-Dominique POTOCKI

Salkunhoito
James RANAIVOSON

Toimintojen suunnittelu ja toimeenpano

Francisco de PAULA COELHO
Johtaja

Backoffice, lainananto
Gianmaria MUSELLA

Backoffice, treasury
Yves KIRPACH

Backoffice, lainanotto
Erling CRONQVIST

Tietojärjestelmät ja lainatietokannat
Charles ANIZET

Rahapolitiikka, tasehallinta ja markkinariskien hallinta

Alain GODARD
Henricus SEERDEN

Koordinointi
Henri-Pierre SAUNIER

Hankkeet

Michel DELEAU
Ylijohtaja

Mateo TURRÓ CALVET
Apulaisjohtaja
(Euroopan laajuiset verkot ja julkis-yksityiset yhteishankkeet)

Talous- ja rahoitustutkimukset
Eric PERÉE

Strategian tuki

Patrice GÉRAUD
Johtaja

Gianni CARBONARO
(Aluekehitys)

Luottopoliittika

Guy CLAUSSÉ
Guy BAIRD (Brysselin konttori)

Laadunhallinta

Angelo BOIOLI

Voimavarat ja ohjaus

Daphné VENTURAS
Apulaisjohtaja

Ympäristöasiat-yksikkö

Peter CARTER

Infrastruktuuri

Christopher HURST
Johtaja

Andrew ALLEN
(Perusinfrastruktuuri ja voimavarat)

Axel HÖRHAGER
(Balkanin maat ja taloudellinen koordinaointi)

Rautatie- ja maantieliikenne

José Luis ALFARO
John SENIOR

Lento-, meri- ja kaupunkiliikenne

Philippe OSTENC
(Hankinta-asiat)

Vesihuolto ja viemäröinti

José FRADE

Energia, tietoliikenne ja jätehuolto

Günter WESTERMANN
Johtaja

Sähkö, uusiutuvat energiamuodot, jätehuolto

René van ZONNEVELD
Heiko GEBHARDT

Öljy ja kaasu

Gerhardus van MUISWINKEL
François TREVoux

Televiestintä ja tietotekniikka

Carillo ROVERE

Teollisuus ja palvelut

Constantin CHRISTOFIDIS
Johtaja

Bernard BÉLIER

Perusraaka-aineet, biotieteet

Jean-Jacques MERTENS
John DAVIS

Tehdasteollisuus, palvelut

Hans-Harald JAHN
Pedro OCHOA
Peder PEDERSEN

Inhimillinen pääoma

Stephen WRIGHT

Luottoriskit

Pierluigi GILBERT
Ylijohtaja

Operaatiot

Per JEDEFORS
Johtaja

Infrastruktuuri, teollisuus

Stuart ROWLANDS

Riskit - Hankerahoitus

Klaus TRÖMEL

Pankit

Georg HUBER

Luottoriskien hallinta- ja valvontamenetelmät sekä johdannaistuotteet

Luis GONZALEZ-PACHECO

Koordinaointi ja riskienhoidon tuki

Elisabeth MATIZ

Henkilöstö

Andreas VERYKIOS
Johtaja

Budjetti ja horisontaalinen integraatio

Zacharias ZACHARIADIS
Apulaisjohtaja

Henkilöstö

Jörg-Alexander UEBBING
Apulaisjohtaja

Henkilöstön kehittäminen

Luis GARRIDO

Henkilöstöhallinto

Michel GRILLI

Rahoitettavien hankkeiden arviointi

Horst FEUERSTEIN
Johtaja

Juan ALARIO GASULLA
Guy BERMAN
Campbell THOMSON

Talousseuranta

Patrick KLAEDTKE
Talousseurannan controller

Luis BOTELLA MORALES
Talousseurannan avustava controller

Konsernilaskenta

Kolmansien velkoja koskeva kirjanpito ja hallintomenot

Frank TASSONE

Sisäinen valvonta ja taloudellinen ohjaus

Antonio ROCA IGLESIAS

Tietotekniikka

Luciano DI MATTIA
Johtaja

Tietojärjestelmät ja ohjelmistotuki

Joseph FOY
Ernest FOUSSE

Perustoimintojen sovellukset

(Luciano DI MATTIA)

Lainat, julkaisut Intranet/Internet, budjetti

Simon NORCROSS

Infrastruktuuri

José GRINCHO

Sisäinen tarkastus

Peter MAERTENS
Sisäisen tarkastuksen päällikkö

Siward de VRIES

Hallituksen neuvonantaja

Konsernin strategiat ja neuvotteluasiat

Francis CARPENTER
Ylijohtaja

Pääekonomisti

Alfred STEINHERR

EIR:n hallinto

EIR:n toimintaa johtavat ja sen hallinnosta vastaavat seuraavat kolme elintä:

- Rahaston jäsenten yhtiökokous, joka kokoontuu vähintään kerran vuodessa. Rahaston jäseniä ovat EIP, Euroopan unioni ja 28 pankkia.
- Hallitus, jossa on seitsemän jäsentä, tekee rahaston toimintaa koskevat päätökset.
- Toimitusjohtaja, joka johtaa rahastoa rahaston perussäännön määräysten ja hallituksen antamien suuntaviivojen ja toimintaohjeiden mukaisesti.

Rahaston tilit tarkastaa tilintarkastuslautakunta, jonka muodostaa kolme yhtiökokouksen valitsemaa tilintarkastajaa.

EIR:n toimintarakenne

Francis CARPENTER Toimitusjohtaja

Thomas MEYER *Jaostopäällikkö - Riskienhallinta*

Robert WAGENER Pääsihteeri

Marc SCHUBLIN *Jaostopäällikkö - Koordinointi: Instituutiot ja strategiat, neuvonanto*

Maria LEANDER *Jaostopäällikkö - Lakiasiat*

Susanne RASMUSSEN *Henkilöstöhallinto ja työympäristö*

Frédérique SCHEPENS *Kirjanpito*

John A. HOLLOWAY Johtaja - Toiminnot

Jean-Philippe BURCKLEN *Jaostopäällikkö - Pääomasijoitustoiminta 1 (Alankomaat, Belgia, Espanja, Italia, Kreikka, Luxemburg, Ranska, Yhdistynyt kuningaskunta)*

Kim KREILGAARD *Jaostopäällikkö - Pääomasijoitustoiminta 2 (Irlanti, Itävalta, Portugali, Ruotsi, Saksa, Suomi, Tanska, hakijamaat)*

Alessandro TAPPI *Jaostopäällikkö - Takaukset*

Frank TASSONE *Jaostopäällikkö - Tuotekehitys ja tutkimukset*

EIP-ryhmän hallinto- ja henkilöstörakenne

Vuonna 2002 lisättiin edelleen aloitteita edistämään toiminnan avoimuutta ja selkeyttä, vastuuvollisuutta ja henkilöstöpolitiikan uudistamista. Budjettivastuun ja henkilöstöhallinnon vastuiden hajautus pääosastoille vietiin onnistuneesti päätökseen.

Organisaatio

Eberhard Uhlmann nimitettiin elokuusta lukien pankin pääsihteeriksi ja ylijhtajaksi. Organisaation mukauttamista jatkettiin vuoden aikana, missä otettiin erityisesti huomioon uudet strategiat (Euroopan unionin ja Välimeren alueen investointijärjestely ja -kumppanuus (FEMIP), AKT-maiden Investointikehys ja EU:n laajentuminen). Näkyvissä olevaa laajentumista ajatellen henkilöstön hankinta hakijajamasta käynnistettiin. Sivulla 47 ja seuraavilla sivuilla esitetystä organisaatiokaaviossa tapahtuneista muutoksista saa säännöllisesti ajantasaistettua tietoa EIP:n verkkosivuilta (www.eib.org).

Henkilöstön edustus

Henkilöstön edustajat jatkoivat vuoden aikana aikaisemmin henkilöstöosaston kanssa käynnistettyä työtä henkilöstön ohjesäännön tarkistuksesta ja päivityksestä. Henkilöstöosaston ja henkilöstön edustajien välistä toimintaa ohjattiin eri työryhmien kautta. Työryhmissä käsiteltiin niin henkilökunnalle kuin johdolle tärkeitä asioita; työryhmiä olivat mm. vuosittaisesta työnarvioinnista vastaa työ-

ryhmä ja palkka- ja palkitsemispolitiikasta vastaava työryhmä. Henkilöstöosaston ja henkilöstön edustajien väliset käsitellyt tapahtuivat samoin pääasiallisesti monissa sekakomiteoissa. Näistä esimerkiksi on mm. työterveyttä, työhygieniää ja työturvallisuutta käsittelevä komitea. Tämän komitean toiminta sai vuoden aikana huomattavaa kimmoketta siinä tarkoituksessa, että pankin käytännöt saadaan yhtäpitäviksi Euroopan unionin parhaimpien käytäntöjen kanssa ennaltaehkäisyn ja työsuojelun osalta.

Tasa-arvoiset mahdollisuudet

Molempien sukupuolten tasa-arvoisia mahdollisuuksia käsittelevä sekakomitea (COPEC) huolehtii miesten ja naisten välisen tasa-arvopolitiikan toteuttamisesta urakehityksen, palkkauksen, koulutuksen ja sosiaalisen infrastruktuurin tasolla. Komitea aivan erityisesti vaikutti toiminnallaan siihen, että vanhempainloma voitiin menestyksellisesti toteuttaa. Se myös esitti, että urakehityksen hoito edellyttää erityisen uraohjaajan palkkaamista. Ehdotus sai myönteisen vastaanoton.

Henkilöstön kehittäminen

Panostamista henkilöstön osaamisen ja oppimisen kehittämiseen jatkettiin. Esimiestaitojen kehittämisohjelma käynnistettiin vuoden aikana. Se on kolmi-vuotinen ohjelma, joka keskittyy henkilöjohtamistaitojen kehittämiseen ja joka on räätälöity pankin johtajien tarpeisiin.

Henkilötietoja koskeva tietosuoja

Pankkiin nimitettiin vuonna 2002 tietosuojavirkailija niiden määräysten mukaisesti, jotka on annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta.

Henkilöstömäärä

EIP:n palveluksessa oli vuoden lopussa 1 113 henkilöä. Henkilöstömäärä kasvoi 1,5 prosentilla edellisestä vuodesta.

EIR

EIR:n hallitus nimitti Francis Carpenterin toimitusjohtajaksi 1. elokuuta 2002 lukien. EIR:n organisaatio keskitettiin kolmelle pääjaostolle, jotka ovat riskienhallinta, pääsihteeristö ja operatiiviset toimet. EIR:n palveluksessa on nykyisin 59 henkilöä (kasvua 18 prosenttia vuodesta 2001), joista suurin osa on operatiivisissa toimissa.

EIP-ryhmän pelkistetty tase

Tase 31 päivältä joulukuuta 2002 (tuhansia euroja)

VASTAAVAA	31.12.2002	VASTATTAVAA	31.12.2002
1. Rahat sekä saamiset keskuspankeilta ja postipankeilta	16 100	1. Lainat luottolaitoksilta	
		a) vaadittaessa maksettavat	0
		b) lainat, joissa on sovittu eräpäivä tai irtisanomisaika	1 182 667
			<hr/> 1 182 667
2. Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat valtion velkasitoumukset	1 530 847	2. Velkakirjalainat	
		a) liikkeeseen lasketut joukkovelkakirjat	193 210 101
		b) muut	898 071
			<hr/> 194 108 172
3. Luotot ja ennakot luottolaitoksille		3. Muut velat	
a) vaadittaessa maksettavat	118 433	a) ennakoon saadut korkotuet	289 954
b) muut luotot ja ennakot	9 947 089	b) erittelemättömät velat	1 036 001
c) lainananto	92 414 790	c) muut	46 994
	<hr/> 102 480 312	d) arvomuutosrahasto	
		valuutanvaihtosopimuksista	3 549 176
		e) negatiivinen vaihto-omaisuusarvo	5 446 623
			<hr/> 10 368 748
4. Luotot ja ennakot asiakkaille		4. Siirtovelat ja ennakkomaksut	3 896 429
* Lainananto	103 506 204		
* Erityiset varaukset	- 175 000	5. Varaukset	
	<hr/> 103 331 204	a) henkilökunnan eläkerahastot	517 755
		b) takaustoiminnan varaus	42 357
			<hr/> 560 112
5. Joukkovelkakirjat, mukaan lukien kiinteätuottoiset arvopaperit		6. Vähemmistöosuudet	217 732
a) julkisten viranomaisten tai laitosten liikkeeseen laskemat	3 376 557		
b) muiden luotonottajien liikkeeseen laskemat	6 057 698	7. Oma pääoma	
	<hr/> 9 434 255	a) merkitty	100 000 000
		b) maksettavaksi määräämätön	- 94 000 000
6. Osakkeet ja muut vaihtuvatuottoiset arvopaperit	888 286		<hr/> 6 000 000
		8. Konsernirahastot	
7. Aineettomat hyödykkeet	9 848	a) vararahasto	10 000 000
		b) muut rahastot	3 571 323
8. Kiinteistö, koneet ja kalusto	117 645	c) erityinen lisärahasto	750 000
			<hr/> 14 321 323
9. Muu omaisuus		9. Strukturoituun rahoitusjärjestelyyn määrätty varat	250 000
a) EVJ:n perusteella ennakoon maksetut korkotuet	282		
b) muut saamiset	1 088 401	10. Riskipääomasijoituksiin määrätty varat	1 499 091
c) positiivinen vaihto-omaisuusarvo	13 594 484		
	<hr/> 14 683 167	11. Yleinen riskirahasto siirtojen jälkeen	1 105 000
10. Ennakkomaksut ja siirtosaamiset	2 185 440	12. Tilikauden tulos	
		ennen siirtoja	1 192 830
		siirto yleiseen riskirahastoon	- 25 000
			<hr/> 1 167 830
		Voittovaroja tilille jätetään	
	<hr/> <hr/> 234 677 104		<hr/> <hr/> 234 677 104

Tulos vuonna 2002

Tilikauden 2002 tulos ennen rahastosiirtoja, vähennyksiä ja satunnaista tuottoa (vähemmistöosuuden vähennyksen jälkeen) oli 1 347 miljoonaa euroa. Nettotulos oli 1 168 miljoonaa euroa.

Yleiseen riskirahastoon siirrettiin 25 miljoonaa euroa vuodelta 2002. Siirrot riskipääomasijoituksiin määrättyihin varoihin, arvonalennuksiin ja takaustoitminnan varauksiin olivat vastaavasti 144 miljoonaa.

Treasury-toiminnan kate oli 747 miljoonaa euroa vuonna 2002. Keskimääräinen kokonaistuotto oli 3,58 prosenttia vuonna 2002.

Yleiset hallintokulut sekä poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä olivat 225 miljoonaa euroa vuonna 2002.

IAS 39:n käyttöönoton vaikutus huomioiden ottaen johdannaissopimusten käyvän arvon muutoksilla oli 324 miljoonan euron negatiivinen vaikutus EIP-ryhmän omaan pääomaan. Tämä negatiivinen vaikutus vastaa eräiden korkoswapien käypää arvoa tilinpäätöspäivänä 31.12.2002, jotka oli tehty vuosina 1999–2002 pankin korkopositivien yleisessä suojaustarkoituksessa. Nämä johdannaistuotteet eivät kuitenkaan täytä IAS 39 -standardissa määriteltyjä erityisiä edellytyksiä, jotka sallivia suojauslaskennan soveltamisen.

Riskienhallinta

EIP on järjestänyt riskienhallintajärjestelmänsä siten, että ne mukautuvat taloudellisten olosuhteiden ja säännösympäristön muutoksiin. Pankki mukauttaa jatkuvasti riskienhallintajärjestelmiään pyrkiessään toimialan parhaimpiin käytäntöihin. Sillä on järjestelmät eri toimintoihinsa sisältyvien riskien valvontaan ja raportointiin.

- **Toiminnallisia riskejä** (operatiivinen riski) koskevat peruseriaatteen on muotoiltu pankeille ehdotetussa vakavaraisuussäännöstössä (Basel II). Näissä yleisohjeissa myös määritellään vastuualueet toimintariskien mittaamisesta ja hallinnasta pankin eri liiketoimintaryhmissä ja esitetään sopivat hallintaprosessit.
- EIP:n **luottoriskipolitiikka** määrittelee luottokelpoisuuden tasot niin lainanottajille kuin takaajille antolainauksessa, sekä treasury-transaktioille ja johdannaissopimuksille. EIP:ssä ollaan myös siirtymässä konsernitason riskienhallintaan, jossa otetaan huomioon mahdollinen riski,

joka aiheutuu sen tytäryhtiön, Euroopan investointirahaston harjoittamasta pienten ja keskisuurten yritysten takaustoiminnasta.

- **Markkinariskit** todetaan markkinariski- ja taseriskien hallintajärjestelmien (ALM) yhteydessä. ALM-järjestelmän ja markkinariskien hallinnan yleisissä periaatteissa määritellään ohjattu prosessi, jolla riskit tunnistetaan, mitataan, hallitaan ja raportoidaan.

Riskienhallintaa on käsitelty tarkemmin EIP-ryhmän tilinpäätöskertomuksessa 2002 (sivu 72). Samat tiedot löytyvät myös tämän julkaisun mukana olevalta CD-ROM-levyltä.

Hammin uusi rakennus

EIP valmistautuu laajennukseen

EIP tukee lainoillaan tehokkaasti Euroopan unionin tavoitteita, mikä näkyy pankin toimintojen voimakkaana kasvuna viime vuosina. EIP ratkaisi välittömät toimistotilaratpeensa ostamalla hiljattain uuden rakennuksen Luxemburgin kaupungin keskustan tuntumasta Hammista noin kymmenen minuutin etäisyydeltä Kirchbergin pääkonttorista. Uusiin tiloihin mahtuu arviolta 160 henkilöä.

Tietyt pankin palveluyksiköt ovat siirtyneet pääkonttorista näihin uusiin tiloihin, jota palvelemaan on otettu sukkulaliikennejärjestelyt. Postipalvelut, puhelinvaihe ja sanomaliikenteen osoitteet pysyvät entisellään.

Hammin tilasuunnittelu on sellainen, että kriisitilanteissa tärkeimmät ja kii-reellisimmät toiminnot voidaan hoitaa keskeytyksettömästi näissä tiloissa.

Kansainvälinen kilpailu uudesta rakennuksesta

EIP suunnittelee lisäksi toisen laajennusosan rakentamista nykyisen pääkonttorinsa alueelle.

Kansainvälinen arkkitehtuuri- ja rakennussuunnittelukilpailumenettely käynnistettiin 12. kesäkuuta 2001 suunnittelija-arkkitehdin valitsemiseksi. Palkintolautakunta, jonka puheenjohtajana toimi Ricardo Bofill, valitsi 56 ehdokkaan joukosta suunnitteluryhmän Ingenhoven Overdiek Architekten – Werner Sobek Ingenieure ehdotuksen.

Uusi rakennus toteutetaan yhtenä eränä, ja sen luovutus on määrä tapahtua vuoden 2006 puolivälissä. Rakennukseen voidaan sijoittaa noin 800 työpistettä ja se rakennetaan korkealaatuisista materiaaleista uusimpien ympäristönormien mukaisesti. Rakennuksesta tulee toimiva ja ilmeeltään viihtyisä, ja siinä otetaan eri-

tyisesti huomioon ympäristönäkökohdat. Rakentamisessa noudatetaan voimassa olevia tiukimpia ympäristö- ja teknisiä normeja niin maisemarakentamisessa, materiaalien valinnassa kuin energiataloudellisuudessa. Rakennusvaiheen aikana erityistä huomiota kiinnitetään myös siihen, että töistä aiheutuva haitta yleisölle ja viereisten rakennusten käyttäjille jää mahdollisimman vähäiseksi.

EIP ei tarvitse välittömästi koko rakennusta käyttöönsä. Se onkin jo ollut yhteydessä eräisiin toimielimiin niiden tilojen vuokraamisesta, joille sillä ei ole käyttöä lyhyellä tai keskipitkällä aikavälillä.

Havainnekuva tulevasta laajennuksesta

EIP-ryhmän rahoitukseen soveltuvat hankkeet

Euroopan unionin alueella ja EU:n jäsenyyttä hakeneissa maissa rahoituksen saanti edellyttää, että hanke palvelee vähintään yhtä seuraavista tavoitteista:

- taloudellisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden lujittaminen, taloudellisen toimeliaisuuden synnyttäminen edistämään muita heikommassa asemassa olevien alueiden taloudellista kehitystä
- tieto- ja innovaatioyhteiskunnan kehittämiseen tähtäävien investointien edistäminen
- terveydenhuolto- ja koulutusverkostojen ja -palveluiden parantaminen, sillä nämä alat ovat inhimillisen pääoman kaksi perustasoa
- yhteisön kannalta merkittävien liikenne-, tietoliikenne- ja energiansiirtoverkkojen kehittäminen
- ympäristön suojelu ja elämänlaadun parantaminen muun muassa turvaamalla uusiutuviin ja vaihtoehtoihin energialähteisiin

- energiahuollon turvaaminen, jossa päätoimia ovat energian järkevä käyttö, unionin omien energiavarojen tehokas hyödyntäminen ja energiantuonnin monipuolistaminen
- pk-yritysten taloudellisen toimintaympäristön parantaminen kehittämään niiden toimintaedellytyksiä
 - EIP:n keskipitkillä ja pitkäaikaisilla globaalilainoilla
 - EIR:n pääomasijoituksilla
 - EIR:n takauksilla pk-yrityksille.

Kumppanuusmaissa EIP on mukana toteuttamassa EU:n kehitysapu- ja kehitysyhteistyöpolitiikkaa pankin omista rahoitusvaroista myönnettävillä pitkäaikaisilla lainoilla sekä jäsenvaltioiden tai EU:n budjeteista rahoitettavilla pääomailainoilla tai riskipääomilla. Sen toimii:

- Välimeren maissa, joissa edistetään Euroopan unionin ja Välimeren maiden kumppanuustavoitteita vuoteen 2010 mennessä toteutettavaa yhteistä

tulliliittoa silmällä pitäen

- Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren maissa (AKT), Etelä-Afrikassa sekä merentakaisissa maissa ja alueilla (MMA) perusinfrastruktuurien rakentamiseksi ja paikallisen yksityissektorin kehittämiseksi
- Aasiassa ja Latinalaisessa Amerikassa, joissa osallistutaan tietäntyyppisiin hankkeisiin, jotka ovat sekä kohdemaiden että Euroopan unionin edun mukaisia
- Balkanin maissa, joissa edistetään vakaussopimuksen tavoitteita suuntaamalla EIP:n lainat niin perusinfrastruktuurin jälleenrakentamiseen ja alueellisesti merkittäviin hankkeisiin kuin yksityissektorin kehittämiseen.

EIP kiittää hankkeen alkuunpanijoita ja kuvatoimistoja tämän esitteen kuvista:

Ciudad de las Artes y las Ciencias de Valencia (kansi), Metro do Porto, SA (kansi), Getty Images (kansi, s. 8, 9, 12, 13, 16, 17, 21, 25, 52), Scottish and Southern Energy plc (kansi), Imedia (s. 3, 4, 5, 9, 40, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 51, 53, 55), Konrad Scheel (s. 5, 46, 47, 48, 49, 53), Sade (s. 6), EU (s. 7, 9, 20, 21, 22, 25, 41, 42, 43), Deutsche Bahn AG (s. 8), Sue Cunningham (s. 9, 20, 22, 38), Digital Vision (s. 10, 12, 14, 15, 28, 29, 31), Tramvía Metropolità, SA (s. 12), Barcs Endre (s. 13, 23), Storebaelt (s. 13), Cern (s. 14, 28, 29), Vamed Standortentwicklung und Engineering GmbH & Co KG (s. 15), Universitat d'Alicante (s. 16), Masterfile (s. 17, 19, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 39), Photodisc (s. 18), ASM Brescia (s. 18), Alexander Wulz (s. 23), Electricity Authority of Cyprus (s. 24), Generalitat de Catalunya (s. 25), Bowin Power Company Ltd (s. 27), Corinth Pipeworks S.A. (s. 28), Flughafen Dresden GmbH (s. 30), La Vie du Rail (s. 31), Warnoquerung GmbH & Co. KG (s. 31), NYSE (s. 35), PE (s. 41), Blitz (s. 50), Ingenhoven Overdiek Architekten – Werner Sobek Ingenieure (s. 54).

EIP-ryhmän osoitteet

Euroopan investointipankki

100, boulevard Konrad Adenauer
L-2950 Luxembourg
Puh. (+352) 43 79-1
Faksi (+352) 43 77 04

Internet: www.eib.org

E-mail: info@eib.org

Toimielinten väliset asiat ja Brysselin konttori:

Rue de la Loi 227
B-1040 Bruxelles
Puh. (+32-2) 235 00 70
Faksi (+32-2) 230 58 27

Italian, Kreikan, Kyproksen ja Maltan rahoituksen osasto:

Via Sardegna 38
I-00187 Roma
Puh. (+39) 06 47 19-1
Faksi (+39) 06 42 87 34 38

Ateenan konttori:

364, Kifissias Ave & 1, Delfon
GR-152 33 Halandri/Athens
Puh. (+30) 21 06 82 45 17
Faksi (+30) 21 06 82 45 20

Berliinin konttori:

Lennéstraße 11
D-10785 Berlin
Puh. (+49-30) 59 00 47 90
Faksi (+49-30) 59 00 47 99

Lissabonin konttori:

Avenida da Liberdade, 144-156, 8°
P-1250-146 Lisboa
Puh. (+351) 213 42 89 89
Faksi (+351) 213 47 04 87

Lontoon konttori:

2 Royal Exchange Buildings
London EC3V 3LF
Britannia
Puh. (+44) 20 73 75 96 60
Faksi (+44) 20 73 75 96 99

Madridin konttori:

Calle José Ortega y Gasset, 29
E-28006 Madrid
Puh. (+34) 914 31 13 40
Faksi (+34) 914 31 13 83

Kairon konttori:

6 Boulos Hannah Street
Dokki, Giza (Cairo)
Egypti
Puh. (+20-2) 762 00 77

Euroopan investointirahasto

43, avenue J.F. Kennedy
L-2968 Luxembourg
Puh. (+352) 42 66 88-1
Faksi (+352) 42 66 88-200

Internet: www.eif.org

E-mail: info@eif.org

**Euroopan
investointirahasto**

ISSN 1725-3608